"BIRAKIN
DOĞRULARI
GELECEK SÖYLESİN.
HERKESİ ESERLERİNE VE
BAŞARILARINA GÖRE
DEĞERLENDİRSİN. BUGÜN
ONLARIN OLSUN AMA
UĞRUNDA ÇOK UĞRAŞTIĞIM
GELECEK. BENİMDİR."

NİKOLA TESLA

O KADAR CAHİLSİNİZ Kİ DİNİNİZ VAR DİYE AHLAKA İHTİYACINIZ KALMADIĞINI SANIYORSUNUZ

TUĞBA SARIÜNAL

© DESTEK BİYOGRAFİ

nikola tesla

O kadar

cahilsiniz Ki,

dininiz var

diye ahlaka

ihtiyaciniz

kalmadığını sanyorsunuz'

tuğba sariünal

DESTEK YAYINLARI: 1347
BİYOGRAFİ: 21
TUĞBA SARIÜNAL / NİKOLA TESLA - O KADAR CAHİLSİNİZ Kİ,
DİNİNİZ VAR DİYE AHLAKA İHTİYACINIZ KALMADIĞINI SANIYORSUNUZ
Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.
İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül
Editör: Özlem Esmergül
Son Okuma: Devrim Yalkut
Kapak Tasarım: İlknur Muştu
Sayfa Düzeni: Cansu Poroy
Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal
Destek Yayınları: Ekim 2020
Yayıncı Sertifika No. 13226
ISBN 978-625-441-054-3
© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkan.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari
Deniz Ofset – Çetin Koçak
Sertifika No. 48625
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6

Zeytinburnu / İstanbul

"BIRAKIN
DOĞRULARI
GELECEK SÖYLESİN.
HERKESİ ESERLERİNE VE
BAŞARILARINA GÖRE
DEĞERLENDİRSİN. BUGÜN
ONLARIN OLSUN AMA
UĞRUNDA ÇOK UĞRAŞTIĞIM
GELECEK, BENİMDİR."

NİKOLA TESLA

O KADAR CAHİLSİNİZ Kİ DİNİNİZ VAR DİYE AHLAKA İHTİYACINIZ KALMADIĞINI SANIYORSUNUZ

TUĞBA SARIÜNAL

Önsöz

Kimsin Sen Tesla?

MÖ 600 yıllarında Eski Yunanlılar, fosilleşmiş ağaç reçinelerinde sürtünme yoluyla oluşan çekim gücünü keşfederler. Farkında olmadan statik elektriği bulan Yunanlılardan yaklaşık 2200 yıl sonra, İngiliz doktor William Gilbert, bu sürtünme gücünü tanımlamak için Latince "electricus" kelimesini kullanır.

1752 yılında ise Benjamin Franklin, ünlü uçurtma deneyiyle yıldırım ve elektrik kıvılcımlarının aynı şey olduğunu kanıtlar. 1800'lerde Alessandro Volta ilk elektrik bataryasını icat eder ve böylece doğru akım da doğmuş olur.

Alternatif akım üreteçlerinin temeli Michael Faraday tarafından atılmış olsa da, 1832 yılında Hippolyte Pixii tarafından ilk alternatif akım üreteci tasarlanır. Yani öğrendiğimiz haliyle, doğru akım Edison'un, alternatif akım ise Tesla'nın icadı değildir. Ancak bilimde yenilikler ve gelişmeler adeta bir zincirin tamamlanan halkalarına benzediğinden, üstün zekâlı bir elektrik mühendisi tarafından sonsuza dek enerji üretme hayaliyle inanılmaz şekilde dönüşüme uğratılır. Bu mühendisin adı Nikola Tesla'dır.

Hayatlarımızı kolaylaştıran, evreni tanımamıza aracı ve hatta medeniyetin geldiği noktada en büyük belirleyici olan elektrik, aslında doğadaki cisimlerin hareketiyle bile ortaya çıkan en önemli enerji kaynağı...

İçinde yaşadığımız dünyaya geri dönülemez şekilde hasarlar bırakan atıklar ve tükenmek üzere olduğu için uğruna savaşlar çıkan diğer pek çok enerji kaynağının aksine sınırsızdır. Tükenme tehlikesi yoktur çünkü sonsuza dek dönüştürebilme özelliğine sahiptir. Ancak asıl zor olan, doğadaki bu sınırsız enerji kaynağının, insanlığın hizmetine sunularak canlılığa zarar vermeden doğru kullanımına erişebilmektir. İşte Tesla, tam da bunu başarmıştır.

Bir sandalla sonsuz gibi görünen büyük bir nehrin üzerinde yolculuk yaptığınızı hayal edin. Bulunduğunuz yerde susuzluk çekmeniz kadar anlamsız bir şey yoktur. Su her yerdedir ve yapmanız gereken tek şey, elinizdeki kabı nehre daldırdıktan sonra ağzınıza götürmektir.

İnsanlığa, nehirden bahseden de, kullanmamız gereken kabı icat eden de Tesla olmuştur.[1]

Tesla'yı ölümsüz kılan ve bir bilimadamından daha fazlası olarak anılmasını sağlayan şey; icatlarının tümünü insanlık adına yapmış olmasıdır. Onun en büyük savaşı fikirlerini kabul ettirmek üzerine değil, enerji kaynakları yüzünden çıkan savaşları yok etmek üzerinedir. Her dönemin kendine has kurulu bir sistemi ve bu sistemin değişmemesi için direnç gösteren güç sahibi kişileri olmuştur ve olmaya devam edecektir.

Tesla'ya göre; cehaletin yok olması demek diğerleri tarafından oluşturulan sisteme kolayca adapte olmamak demektir. Meşhur güncesinde konuyu şu sözleriyle açıklar:

"Cehalet, önyargı ve atalet, fikrin erken gelişimine ket vurur... Samimiyetsiz bileşenler ve bencil sömürücüler itibarını zedeler. Düşmanları ona saldırır ve onu yargılar. Ama en nihayetinde bütün bariyerler yıkılır ve yeni fikir bir yangın gibi yayılır."

Tuğba Sarıünal

1 "The Secret Of Nikola Tesla", Belgesel

"Bırakın doğruları gelecek söylesin ve herkesi eserlerine ve başarılarına göre değerlendirsin. Bugün onların olsun ama uğrunda çok uğraştığım gelecek, benimdir."

– Nikola Tesla

-I-

"O kadar cahilsiniz ki, dininiz var diye ahlaka ihtiyacınız kalmadığını sanıyorsunuz."

– Nikola Tesla

10 Temmuz 1856'da Hırvatistan'ın Lika bölgesinin Smiljan köyünde, din görevlisi bir baba ve ev hanımı bir annenin beş çocuğundan dördüncüsü olarak dünyaya gelir. Çocukluğunun ilk yıllarında üstün zekâ belirtileri göstermeye başlayan Nikola Tesla, beş yaşına geldiğinde trajik bir olay sonrası ağabeyini kaybeder. Kaynaklarda net ve doğrulanmış bir bilgi olmamasına rağmen, biyografisini kaleme alan kimi araştırmacılara göre Tesla'nın ağabeyi, safkan bir İngiliz atından, kimilerine göre evin kilerine açılan yüksek bir merdivenden düşerek hayatını kaybetmiştir. Ancak ağabeyinin ölmeden önce konuşabildiği kadarıyla Nikola'nın adını tekrar etmesi, ailesinin kazaya küçük oğulları Nikola'nın sebep olduğunu düşünmesine yol açar.

O günden sonra yaşanan olayla ilgili hiçbir şekilde konuşmayan Tesla, çocukluğu boyunca çok sevdiği annesi tarafından suçlanan, başarılı olduğunda bile onaylanmayan, sevgiye aç biri olarak yetişecektir. Yaşadığı pek çok psikolojik problem de yine aynı dönemde baş gösterir. Bilinen ilk rahatsızlığı, birkaç oda ötesindeki saatin tik-tak seslerini bile duyabilmesi, bulunduğu ortamda uçan bir sineğin vızıltılarını yüksek frekanslarda algılayabilmesi, sadece gözlem yaparak cisimlerin üçboyutlu analizini çıkarabilmesiyle tanımlanan aşırı duyarlılık, yani hipersensitivite rahatsızlığıdır.

Hayatının hiçbir döneminde sosyal ilişkiler konusunda başarılı biri olamamıştır. Hareketlerinde sürekli bir tekrar etme hali vardır. Üç ve üçe bölünebilen sayılara takıntılıdır. Temizlikle fazla ilgilenir ve yürürken adımlarını saymaya kendini mecbur hisseder. Kristal, inci ve pırlanta gibi parlak cisimleri izlemeyi seven biri olmasına rağmen herhangi bir

kadında bunları gördüğünde tiksinti duyduğundan bahseder. Her öğünde yediği yemeklerin hacmini hesaplar, kimsenin saçına dokunamaz ve mikroplara karşı aşırı derecede duyarlıdır. Yaşadığı dönemde tanısı konulmamış olsa da, günümüz şartlarıyla incelendiğinde tüm bu belirtiler, Nikola Tesla'nın 1838'de Jean Esquirol tarafından literatüre geçirilmiş Obsesif Kompülsif Bozukluk (OKB) olarak tanımlanan başka bir psikolojik rahatsızlığa daha sahip olduğunu gösterir.

Tesla ayrıca görünmeyen kişilerle konuştuğunu ve beyninin içinde dönen sesler yüzünden pek çok geceler uyumakta zorlandığını da söyler. OKB hastası, aşırı duyarlılıktan mustarip ve ayrıca şizofreni başlangıcıyla da mücadele eden asosyal bir çocuktur.

Ağabeyinin ölümüyle ilgili yaşadığı travmanın etkilerini, ailesi tarafından sürekli suçlandığı için bir türlü aşamaz. Beş yaşından itibaren maruz kaldığı bu süreci, bir yetişkin olduğunda şu cümlelerle açıklar: "Bu nedenle, kendime karşı güvensiz bir çocuk olarak büyüdüm. Ama aptal bir çocuk değildim kesinlikle..."

Her şeyin farkındadır ancak suçlandığında kendisini savunamayacak kadar da çocuktur hâlâ. En yakınları tarafından kendisine yapılan tenkitleri ve başarısız biri olacağına dair telkinleri doğru kabul edip benimser. Henüz altı yaşındayken, köyünün su çarklarını onarıp, sarsıntısız ve suda sorunsuz çalışan yeni çarklar icat ettiğinde bile durum değişmeyecektir. Yaşından büyük becerilere sahip bir çocuktur ancak travmatik hayatı yüzünden yaşından büyük acılar çektiği için erkenden olgunlaşan bir gence evrilecektir.

Görme engelli anneannesinin yedi çocuğundan biri olan annesi de aslında küçük oğlu Tesla gibi üstün yeteneklere sahip bir kadındır. Kasabadaki insanların hayatlarını kolaylaştıracak çeşitli icatlar yapmakta, dokuma aletleri geliştirmekte ve kendi ürettiği iplerden kaliteli kumaşlar

dokumaktadır. Seneler sonra annesinden bahsederken, onun da takdir görmemiş bir deha olduğundan söz eder Tesla:

"O birinci sınıf bir mucitti ve inanıyorum ki, modern hayattan ve onun geniş olanaklarından bu denli uzak yaşamasaydı dünyayı etkileyen birçok büyük başarının altında onun da imzası bulunurdu. İhtiyaç duyduğu her türlü aleti kendisi tasarlıyor ve üretebiliyordu. Tohumları ekme, büyütme ve en sonunda bitkiyi liflerine ayırma işini bile kendi hallediyordu. Sabahtan akşama kadar hummalı bir tempo ile çalışıyordu."[2]

Yaşadığı olumsuz şartların içinde sıkışıp kaldığı için potansiyelini yavaş yavaş kaybederken mutsuz bir kadına dönüşen annesi, belki de yetiştiği ailede çocukluğunu hiçbir zaman yaşayamadığı, çok az onaylandığı, hayal ettiği hayatı gerçekleştiremediği için kendi çocuklarını da tenkit eden birine dönüşmüştü.

Yetişkinlik hayatı boyunca annesine yazdığı mektuplarda ona olan özlemini dile getiren Tesla, kendi bildiği şekilde annesiyle dertleşmeye devam eder:

"İnsanlığa hizmet ettiğim bu yıllar bana yalnızca aşağılanma duygusu ve hakaret getirdi. Son günlerde geceleri dışarıdan gelen dua eden sesler duyuyorum, ancak kapıyı açtığımda hiç kimseyi göremiyorum. Senin nasıl olduğunu bile bilmiyorum, ama iyi olmadığını biliyorum. Keşke yanımda olabilseydin."

Ancak bu mektupları hiçbir zaman annesine göndermeyecektir.

[2] *Anlaşılamamış Dâhi*, Margaret Cheney, Aykırı Biyografi

"Tarihin başlangıcından bu yana gerçekleşen
bu en büyük savaştan (II. Dünya Savaşı)
yeni bir dünya doğmalıdır.
İnsanlığın fedakârlıklarını haklı çıkaracak
bir dünya... Bu yeni dünyada zayıf güçlünün,
iyiyse kötünün suiistimaline uğramamalı;
fakir zenginin şiddetiyle aşağılanmamalı.
Zihnin yaratımları, bilim ve sanat,
topluma insanlığın daha iyi ve barış içinde yaşaması için
hizmet etmeli, bireylerin bencilce servet edinmeleri için değil.
Bu yeni dünya mazlumun ve hor görülenlerin değil, onur ve
saygınlıkta birbirine eşit, özgür insanlarla ulusların dünyası
olmalıdır."

– Nikola Tesla

"Bilim insanı hemen sonuç beklemez.
İcatlarının hemen kabul edilmesini de beklemez.
Onun görevi ardından gelecek olanlar için
temel hazırlamak ve yolu işaret etmektir.
Emek vermeli ve umut etmelidir."
– Nikola Tesla

Tesla yedi yaşına geldiğinde yaşadıkları evin çatısına çıkarak, şemsiyeyle uçma denemeleri yapar, eski tip saatleri tamir etmeye çalışır ve haziranböcekleriyle çalışacak bir motor icat etmeyi dener. Zaman zaman başarılı, zaman zaman başarısız olur ancak denemekten asla vazgeçmez. Yedi yaşında cılız bir çocuk için fazla inatçıdır. Kürdanlardan oluşan yel değirmeni formunda on altı böceğin gücüyle çalışacak hafif bir tasarım yaptığında bir kez daha başarısız olur ancak vazgeçmez. Parçalara ayırabileceği her alete meraklıdır. Seneler sonra yaşadığı bu dönemi şöyle anlatır:

"İlk aşamada oldukça başarılı oluyordum da ikinci kısma gelince hep tökezliyordum..."

Bir saati yeniden birleştirebilmesi için otuz yıl geçmesi gerekecektir.

Dokuz yaşına geldiğinde yaşadığı köye ihtişamlı bir itfaiye birimi kurulur ve köy halkı merakla açılış gününü bekler. Nihayet büyük gün geldiğinde itfaiye ekibi için görkemli bir geçit töreni düzenlenir, kutlamalar yapılır ve döneminin en ileri teknolojisiyle tasarlanmış yeni tip su pompasıyla gösterinin asıl önemli kısmına geçilir. Ancak tam o sırada hiç beklenmedik bir aksilik yaşanır. Su pompası saatler süren uğraşlara rağmen bir türlü çalıştırılamaz. Köyün ileri gelenlerinin de dahil olduğu erkek grubu pompayla ilgili uğraşlarına son vermek üzereyken, tüm gün kırlarda gezen Tesla görünür sahnede. Sorunun ne olduğunu anlamak için kısa bir süre düşündükten sonra nehrin soğuk sularına

atlayarak, pompaya bağlı hortumun dirsek yaptığını keşfeder. Sadece dakikalar sonra pompadan su geldiğini gören köy halkı sevince boğulurken, delikanlılardan birkaçı Tesla'yı omuzlarına alır. Yıllar sonra o günü şu satırlarla anlatacaktır Tesla:

"Siraküs'ün sokaklarında çırılçıplak koşuşturan Arşimet dahi benim o gün olduğum kadar etkileyici olamamıştır. Omuzlarda taşınıyordum. Tam anlamıyla kahraman olmuştum."[3]

Fotoğrafik hafızası ileri derecede geliştiğinden, icatlarını yaparken denemelerde bulunmaz, taslaklarını aklında çizer ve hayal ettiği prototipin bire bir aynısını gerçeğe dönüştürür. Formül, çizim ya da taslak kullanmaması iş hayatında da ekip çalışmalarına uyum sağlamasını ve diğer mühendislerle çalışmasını zorlaştırır. Çünkü çalıştığı herkes elle tutulur, gözle görülür planlar ister. Oysa Tesla'da bunların hiçbir karşılığı yoktur.

Bir icat kafasının içinde tamamlandığında, konu kapanmıştır onun için. Dahası zaman kaybıdır. İdeal haline getirdiği çalışma prensibini ise şu cümleleriyle özetler:

"Benim yöntemim farklı... Fikri hemen eyleme dökmeye kalkışmam. Aklımda bir fikir filizlendiğinde bunu ilkönce kafamda şekillendirmeye başlarım. Yapıyı değiştiririm, eklemeler yaparım ve aygıtı zihnimde çalıştırırım. Yaptığım bir türbini düşüncelerimde işletmem ile atölyemde test etmem arasında benim için hiçbir fark yoktur. Eğer bir dengesizlik varsa proje henüz ortada yokken kendim için aldığım küçük notlarla sorunlu kısımları kaydederim. Makine kesinlikle düşündüğüm şekilde çalışacaktır ve deney tam anlamıyla planladığım doğrultuda yürüyecektir. Yirmi yıllık çalışma hayatım boyunca bunun tek bir istisnasıyla bile karşılaşmadım. Neden başka türlü olsun ki? Mühendislik, elektriksel ve mekanik şekillerde pozitif sonuçlar verir. Matematiksel

işleme tabi olmayacak ve etkileri ya da sonuçları uygun teorik ve pratik veriler doğrultusunda hesaplanamayacak çok az konu vardır."[4]

En büyük tutkusu olan elektrikle daha yakından ve profesyonelce ilgilenebilmek için mühendis olmayı hayal eden Tesla, ilköğrenimini tamamladıktan sonra Gymnasium Karlovac Lisesi'ni kazanır. Matematikte üstün başarılar elde etse de resim derslerinden üst üste kötü notlar alır. Okuldaki ilk yılını tamamladığı yaz döneminde aklında yeni bir fikir filizlenmeye başlar. Sabit hava basıncı ve vakum olanağı ile sürekli hareket üretebilmek...

Aynı dönem not defterine şu satırları yazar:

"Çabalarım beni daha önce hiçbir ölümlünün başaramadığı bir icadın eşiğine getirdi. Tek başına uçabilmek..."

Beyninin içindeki susmayan sesin yönlendirmeleriyle ilk şablonunu tamamlar ama şablon hiçbir zaman kâğıda dökülemez. Aklında bitirdiği icadı yine aklında kullanmaya başlar Tesla:

"Her gün kendimi havanın içinde uzak mesafelere taşıyabiliyordum ama bunu nasıl başarabildiğimi bir türlü anlayamıyordum. Şimdi elimde somut bir veri vardı; bir eksen etrafında dönen bir şaft, çırpınan kanatlar ve sınırsız bir gücün vakumundan ibaret bir uçma makinesi..."[5]

Ancak projesini gerçeğe uyarlamaya çalıştığında, aklındaki fikrin iki büyük etken yüzünden başarılı olamadığını anlayacaktır. Atmosfer basıncının silindir yüzeyine dik açı ile etki etmesi ve yavaş dönmesine bir sızıntının sebebiyet vermesi... İlk büyük hayal kırıklığıyla yüzleşirken yaşadığı durumu acı bir deneyim olarak tasvir etse de denemekten asla vazgeçmeyecektir.

3 *Anlaşılamamış Dâhi*, Margaret Cheney, Aykırı Biyografi

4 *Anlaşılamamış Dâhi*, Margaret Cheney, Aykırı Biyografi

5 *Anlaşılamamış Dâhi*, Margaret Cheney, Aykırı Biyografi

"Bu müsrifliğin sonsuza dek
devam etmeyeceği açıktır.
Çünkü jeolojik araştırmalar yakıt kaynaklarımızın sınırlı
olduğunu gösteriyor. Son yıllarda stoklarımız öyle hesapsızca
kullanıldı ki tüm kaynaklarımızın
tükenmesi tehdidiyle karşı karşıyayız."
– Nikola Tesla

-III-

"Fikrimi çalmaları mühim değil...
Asıl mühim olan kendi fikirlerinin olmaması."
– Nikola Tesla

Ezberci bir sisteme dayandırılmış eğitim anlayışı yüzünden okula bir türlü ısınamayan Tesla, resim derslerinden aldığı kötü notlara rağmen Gymnasium Karlovac Lisesi'nden dereceyle mezun olduktan sonra ailesinin yaşadığı köye geri döner. Ancak eve dönmek demek, ağabeyinin kaybı ve eski travmalarla yeniden yüzleşmesi demektir.

Tesla'nın ışık hassasiyeti giderek artar ve detaylı biçimde tasvir ettiği atmosferi yalayan alevler görmeye başlar. Kendisini çok üzgün ya da çok mutlu hissettiği anlarda yaşadığı bu ışık patlamaları geri kalan hayatının da peşini bırakmaz. İlerleyen yıllarda bu durumu şöyle açıklar:

"Düşüncelerimin ve hareketlerimin önünü kesen, gerçek nesnelerin görünümünü çarpıtan, genellikle ışık patlamalarıyla birlikte ortaya çıkan görüntülerin neden olduğu bir duygu bu... Bunlar hep daha önce görmüş olduğum şeyler, şahit olduğum sahnelerdi, kesinlikle hayal ürünü değillerdi. Bir sözcük duyduğumda bunun bana ifade ettiği nesne, gözlerimin önünde bütün canlılığı ile ortaya çıkıyordu ve elimi uzattığım takdirde ona dokunup dokunamayacağımdan bir türlü emin olamıyordum. Bu, bende büyük bir huzursuzluk ve kaygı yaratıyordu. Başvurduğum hiçbir psikoloji ya da fizyoloji uzmanı bu durumu tam anlamıyla açıklayamıyordu..."

Yaşadığı olağandışı deneyimlerle ilgili kendi yorumunu yaptığında ise söz konusu durumu; beyninin, aşırı heyecan anlarında retina üzerinde refleks etkileri yaratması şeklinde açıklar. Tesla'ya göre, gördüklerinin hiçbiri halüsinasyon değildir. Gecenin karanlığında bir cenaze ya da başka

rahatsız edici bir görüntü gözlerinin önünde belirir ve gözlerini sıkı sıkıya kapatsa dahi bu görüntülerden kurtulması mümkün değildir.

"Eğer yanlış hatırlamıyorsam..." diye not düşer defterine. *"Bir insanın tasavvur ettiği bir nesnenin imgesini bir perdeye yansıtmak ve böylece bunu görünür kılmak mümkün olabilir. Böylesi bir ilerleme tüm insan ilişkilerinde bir devrime sebep olacaktır. Şuna inanıyorum ki, bu mucize gelecekte gerçekleştirilebilir ve gerçekleştirilecektir de; şu kadarını söyleyebilirim ki, ben düşünce gücümün büyük bir oranını bu problemin çözülmesine adamış durumdayım."*[6]

İcatlarını yaparken onu döneminde yaşayan herkesten daha ileri görüşlü yapan ve hayal gücünü sınırsız kılan beyni, aslında yaratıcı tarafından kendisine bağışlanmış büyük bir ödüldür. Ancak Tesla gibi travmalarla yetişmiş bir genç için yüksek zekâ, yüksek hassasiyete dönüşür. Hayatı çekilmez kılan hastalıklarıyla mücadele edebilmek için geriye tek bir seçeneği kaldığının farkındadır Tesla...

Hayatı yaşanır kılan ve insanlık adına geliştirilecek yeni icatlar...

Hiç düşünülmemiş projeler üzerine geceler boyu hayaller kurarken biraz da olsa kafasının içindeki hayaletlerden uzak kalabilecektir.

Altmış yaşına geldiğinde, hayatını zorlaştıran rahatsız edici hayali görüntülerden kurtulamasa da onlarla yaşamayı öğrenir ve not defterine şu satırları düşer:

"Bu ışık patlamalarını hâlâ zaman zaman yaşıyorum. Yeni bir fikrin zihnimde parıldayıvermesi gibi durumlarda ortaya çıkıyor. Ama artık eskisi kadar heyecan verici değil bu, eskiye nazaran daha etkisiz. Gözlerimi kapattığımda ilkönce mutlaka çok koyu ve tek tonlu bir mavi fon görüyorum. Tıpkı açık ama yıldızsız bir gecede olduğu gibi... Birkaç saniye içinde bu alan parıltılar saçan

ve bana doğru ilerleyen yeşil ışıltılarla doluyor. Neden sonra sağ tarafımda birbirine paralel ve yakın ışınların oluşturduğu iki ayrı sistem görüyorum. Bu iki sistem birbirleri ile dik açı oluşturacak şekilde duruyorlar; sarı, yeşil ve altın renklerinin hâkim olmasına karşın, her türlü rengi içeriyorlar. Sonra bu çizgiler daha da parlaklaşmaya başlıyor ve her yere parıltılar saçan belirgin noktalar serpiliyor. Bu resim yavaş yavaş görüntü alanımdan çıkıyor ve sola kayarak yok olup gidiyor, yerini pek de hoş olmayan ölü bir griliğe bırakıyor. Burayı çabucak kabaran ve kendilerine canlı formlar vermeye çalışıyormuş gibi duran bulutlar doldurmaya başlıyor. İşin ilginç yanı şu ki; ikinci aşamaya geçilinceye değin bu griliği belirgin bir şekle benzetemiyorum. Her seferinde, uyuyakalmadan az önce gözlerimde kimi şeylerin ya da insanların görüntüleri canlanıyor. Onları gördüğüm anda anlıyorum ki bilincimi yitirmek üzereyim. Eğer ortaya çıkmıyorlarsa ya da bunu reddediyorlarsa biliyorum ki bu, uykusuz bir gece geçireceğim anlamına geliyor."[7]

[6] *Anlaşılamamış Dâhi*, Margaret Cheney, Aykırı Biyografi

[7] *Anlaşılamamış Dâhi*, Margaret Cheney, Aykırı Biyografi

"Çok yakında kablosuz olarak
dünyanın her yerine mesaj iletmek
öyle kolay olacak ki;
herkes kendi aygıtını
yanında taşıyıp çalıştırabilecek.
Bu konuya inancım
öyle sağlam ki."
– Nikola Tesla

-IV-

"Paranın bir değeri yoktur.
Tüm paramı insanlığın daha kolay yaşayabilmesi
için yaptığım icatlara yatırdım."
– Nikola Tesla

Ailesinin yanına dönen on yedi yaşındaki Tesla için, çocukluğundaki karanlık tarafla yeniden yüzleşmek, eskisinden daha zor olacaktır. Ruh sağlığı giderek bozulurken, yemeden içmeden kesildiği için zayıf düşen bedeni kolerayla mücadele etmeye başlar. Yaşadığı köyün geleneklerine göre tüm yetişkin erkek çocukları ya askere gönderilir ya da iyi birer papaz olmaları için eğitilirken, yetişkin kız çocukları da ya askerlerle ya da papazlarla evlendirilirdi.

Nesillerdir devam eden gelenek ve göreneklere uyan yüzlerce kişinin arasında genç Tesla'nın üniversite eğitimi alması neredeyse imkânsızdır. Babasına göre Tesla'nın öğrenmek istediği bilim, fani bir uğraştan fazlası değildir ve iyi bir adam önce doğduğu toprakların ihtiyacını sonra da öteki dünyasını düşünmelidir. Büyükşehirlerde yaşayan zengin çocukları bilimle uğraşırsa sorun olmaz ancak fakirlikten iki yakasını bir araya getirmekte zorlanan bir adamın oğlu büyük hayallere kapılırsa içinde yaşadığı ailesini de felaketlere sürükleyecektir.

Kızları Milka, Angelina ve Marica için esirgeyen ve bağışlayan yüce yaratıcıdan tek dileği kendisi gibi dini görevlerle iştigal eden birer adamla evlenmeleridir. Genç Tesla için hüküm babası tarafından verilir; üstün yeteneklere sahip oğlu, papaz olup, insanların zihinlerini ve kalplerini açmalıdır.

Aynı gün Senj şehir yönetimine şu satırları yazarak fikrini beyan eder:

"Genç bir adam, bilhassa üniversite eğitimine yıllarını vermiş genç bir adam, kuvvetle muhtemel papazlığın cesaret isteyen yoluna baş koymaya yeltenmeyecektir."[8]

Ancak günler geçtikçe genç Nikola'nın sağlık durumu kötüleşmiştir ve bir yıl boyunca kolerayla mücadele eden oğullarının öleceğinden neredeyse tüm ailesi emindir. Yaşadıkları köyde kolerayla bu kadar uzun süre mücadele edebilen kimse olmamıştır. Uzun geceler boyu oğlunun yatağı başında bekleyen annesi, oğlunun ıslak saçlarını severken geçmişi hatırlar. Doğumundan hemen sonra kucağına verilen bebek Nikola ile ilgili hüküm aslında o gün verilmiştir. Henüz dünyaya gelen bir bebeğin kaderine hükmetmeye çalışan ailesi mi daha günahkârdır yoksa ailesine karşı çıkıp hayallerinin peşinden koşan bir genç mi suçlanmalıdır? Oğlunu papaz olması için eğiten kocasının, neredeyse her gün tekrarlattığı egzersizleri düşünür. Duaları ezberlemesi için maruz bırakıldığı katı disiplini, yaşadıkları köyün dışında hayat bulmaya çalıştığında işittiği azarları, teknolojiyle uğraştığında takdir görmemesini ve isyankâr bir evlada dönüşmemesi için tüm yeteneklerinin yok sayılmasını... Uçmak için yaratılmış bir kuşun kanatlarını kesmiş ve aynı kuşun yürümekten zevk almasını beklemişlerdir.

Annesinin iç hesaplaşmaları ve babasıyla yaptıkları konuşmalar devam ederken, içten içe kendisini sorgulamaya başlayan baba, oğlunun yatağı başında beklediği bir akşam şöyle dua eder:

"Eğer oğlumun iyileşmesine izin verirsen, onu senin hizmetinde sadık bir din görevlisi olarak yetiştireceğim."

Babasının sözlerini işiten Tesla ise, "Mühendis olmam için beni üniversiteye göndereceğine söz verirsen ben de iyileşeceğime söz veriyorum" der.

Kolera yüzünden ölmek üzere olan oğlu son birkaç haftadır sayıklamalar dışında en ufak bir ses çıkaramıyorken,

babasının duası üzerine uzun bir cümle kurabilmiştir. Bunun yaratıcı tarafından gönderilen bir mesaj olduğunu düşünen baba, Tesla'nın yaşayacağına dair hiçbir umut beslemese de, oğlunun isteğine rıza gösterir. Birkaç ay içinde mucizevi şekilde tamamen iyileşen Tesla, 1875 yılında askeri bir burs yardımıyla Avusturya Graz Politeknik Okulu'na girer. Uçması için yeni bir çift kanatla ödüllendirilmiştir adeta.

Yabancı dil öğrenme konusunda da diğer tüm alanlardaki gibi üstün bir başarı gösterdiği için İngilizce, İtalyanca, Almanca, Bulgarca, Çekçe, Hırvatça ve Fransızca konuşabilmektedir. Dil öğrenimi konusundaki başarısı Tesla'nın hiperpoliglot olarak adlandırılan bilişsel bir yeteneğe sahip olduğunu gösterir. Ancak sorulan sorulara düşünmeden yanıt vermesi ve sınavlarda problemin çözüm yolunu değil sadece sonucunu yazması öğretmenleriyle de ciddi problemler yaşamasına sebep olur.

Tenkit edilmeye alışmış bir genç olan Tesla, her şeyden soyutlanıp kendisini okumaya verdiğinde ise Niagara Şelalesi'yle tanışır ve sağlanacak enerjiyle ilgili hayaller kurmaya başlar, ancak hayalleri yaşadığı devrin çok ötesindedir. İlk okuduğu kitap ünlü bir Macar yazarın *Abafi ya da Aba'nın Oğlu* adlı romanıdır. İleriki yıllarda okumanın önemine vurgu yapan Tesla bu kitapla ilgili şu cümleleri kuracaktır:

"Uyumakta olan irademi uyandırmış ve beni özdenetim üzerine çalışmaya sevk etmişti."[9]

8 Nikola Tesla'nın babasının Senj şehir yönetimine yazdığı mektubundan, 1852. Vladimir Pistalo, *Maskelerle Çevrili Bir Hayat*

9 *Anlaşılamamış Dâhi*, Margaret Cheney, Aykırı Biyografi

"Evrendeki her şey
kendi frekansında titreşir ve
hatta birbirlerini harmonik (uyumlu)
bir ölçekte etkilerler.
Benim yaptıklarımı anlamak
evrenin anahtarını anlamaktır."
– Nikola Tesla

-V-

"Pek çok kişi dış dünyanın seyrine o denli kapılmıştır ki, kendi içinde olup bitenlerden tamamen habersizdir."

– Nikola Tesla

Öğrenim hayatındaki mutsuzluğu giderek artınca bursunu kaybedeceğini bilerek okulu bırakır ve para kazanmak için kumar oynamaya başlar Tesla. Üstün zekâsını lehine kullanabildiği tek alan belki de burasıdır ancak babasının sözleri üzerine kumardan vazgeçerek Charles Ferdinand Üniversitesi'ne başlamak için Prag'a gider.

Okula başladığı yıl babasını kaybedince buradaki eğitimini de bırakmak zorunda kalır. Aslında okuldaki eğitimi kendi adına yetersiz bulduğu için üniversiteye devam edememek canını çok da sıkmaz. Kafasının içinde fikirler üretmeye ve yeni icatlar üzerinde çalışmaya devam ederken, sadece yaşamasına yetecek kadar para kazanır. Bu dönemde kısmen iyileşmiş gibi görünen psikolojik rahatsızlıkları da yeniden ve artık baş edemeyeceği kadar şiddetli bir şekilde baş gösterecektir.

Kilometrelerce uzaktan geçen bir at arabasının sesi bile vücudunda titreme, terleme ve huzursuzluk gibi reaksiyonlara sebep olur. Gündelik hayatını devam ettiremediğinde ise tek arkadaşı olan Anthony Szigety ile birlikte Tesla'nın zihnini boşaltmak ve düşüncelerini icatlardan farklı bir yere yönlendirmek için egzersizler yapmaya başlarlar. Bu egzersizler, birlikte yaptıkları akşam yürüyüşleri sırasında ezberden okudukları öykü pasajlarından oluşur. Yine bir akşamüstü Tesla, Goethe'nin *Faust*'undan pasajlar okurken, yıllar sonra Szigety'nin anlatacağı, garip bir olay yaşanır:

"Çekiliyor kızıl güneşin.

Geldi meşakkatli günün nihayeti.

Yok götürecek bir kanat beni

Süzülüşünün peşinden."

Dudaklarının arasından son kelimenin çıkmasıyla, kendini yere atar Tesla. Kolları adeta nöbet geçiriyormuş gibi titrerken, arkadaşının sesini bile duyamaz hale gelir ve o anda toprağın üzerine bir şey çizer. Uzun uzun şekle bakan Szigety gördüklerine hiçbir anlam veremez ancak Szigety'nin anlamlandıramadığı şekil aslında bir diyagramdır ve topraktaki o diyagram altı yıl sonra Amerikan Elektrik Mühendisleri Enstitüsü'nde, tüm dünya adına ses getirecek bir sunum olacaktır. Tam anlamıyla komütatöre gerek bırakmayacak bir alternatif akım motoruna bakıyordur Szigety ve büyülenmiş gibi fısıldayarak konuşan Tesla'nın sesini işitir:

"Ters çevirmeliyiz. Işık üretebilmek için tersine akım olmalı. Mıknatıslar, Dünya'nın Güneş etrafında döndüğü gibi dönmeli."[10]

Geçirdiği nöbette bilincini neredeyse kaybetmiş görünen Tesla'nın kendine geldiğinde kurduğu ilk bilinçli cümle şudur: "Şu ana kadar bu problem üzerinde çalışan herkes tek bir elektrik devresi kullandı. Bunu sen de biliyorsun ama ben en az iki tane kullanacağım. Neden mi? Çünkü aynı jeneratöre birden fazla alternatif akım vermek, motorun statorundaki elektrik millerinde manyetik alanlar yaratabilir. Her mil diğeriyle aynı frekansa sahip ama elektromanyetik dalgaları eşzamanlı değil."

Tesla'nın anlattıklarının üzerine, dans ederken bir türlü adımlarını eşitleyemeyen bir çift gelir Sizgety'nin gözünün önüne. Tesla ise heyecanla anlatmaya devam eder:

"Vuruşları sırayla yapıyorlar. Bu da ikinci bir silindir takılmış gibi bir etki yaratıyor motorda. Birbirine dikey düşen iki manyetik alan, vektör gibi bir noktada toplanıyor ve ortaya çıkan alan dönmeye başlıyor."[11]

Ortaya çıkan alanın tarifini yapan Tesla, nöbet sırasında bilinçsizce dönmeye başlayan kollarını aklına getirir. Bu kadar

yaratıcı bir fikir nasıl olur da tam olarak şuurunu kaybettiği bir ana denk düşebilir? Yıllar sonra ise arkadaşı Szigety ile birlikte yaptıkları akşam yürüyüşü esnasında başına gelen o hadiseyi şöyle açıklar: "O an, fikir bir şimşek gibi çaktı ve bir anda gerçek tüm çıplaklığıyla karşımda parıldamaya başladı."

İşte o fikir, enerji kaynağını hayal edilemeyecek kadar artıran ve günümüzde kullanılan hemen her şeyin temelini atan bir dehanın zihninden tüm dünyaya yayılan ilk şimşek olacaktır.

10 "The Secret of Nikola Tesla", Belgesel

11 Vladimir Pistalo, *Maskelerle Çevrili Bir Hayat*, Zeplin

"Bilim dünyası için birçok çalışma yaptım ve hak ettikleri değeri vermek için Avrupa'ya dönmeye karar verdim. Buradaki hükümet, bizim ülkemizle aynı. Anladım ki insanlık sadece hükümetlerin elinde, tek kişi dünyayı kendi başına maalesef değiştiremiyor."

– Nikola Tesla

-VI-

"Düşünmek için aklı başında, derin düşünmek için oldukça deli olmalısın."

– Nikola Tesla

Üniversite eğitimini tamamlayamadan iş hayatına atılan ve sadece geçimini sağlayabilmek adına pek çok işte çalışan Tesla, aklında yeni fikirlerle alternatif akıma dair keşifler yaparken, maddi sıkıntılarla baş etmek için Budapeşte'de, Macaristan Hükümeti Merkez Telgraf Ofisi'nde iş bulur. Aynı yıllarda Amerika ve Avrupa'da bilim adına büyük gelişmeler yaşanmaktadır ve insanlar teknolojinin nimetlerinden toplu olarak yararlanmaya başlamışlardır.

Transatlantik kablo hattı döşenir ve Alexander Graham Bell tarafından üretilen telefonlar neredeyse tüm kıtaya yayılır. 1867'de yazı makinesinin, 1888'de hesap makinesinin ve 1897'de yazarkasanın icadı ile işletmelerin büyümesi inanılmaz bir ivme kazanırken, 1886'da icat edilen rotatif baskı makinesi ve kâğıt katlama makinesi sayesinde bir saatte 240.000 adet gazeteyi basmak mümkün hale gelir. Thomas Edison'un uzun süre yanabilen elektrik ampulleri ise milyonlarca evi aydınlatmaya başlamıştır.

Edison'un icatları ve ünü, Tesla'nın yaşamını idame ettirmek için çalıştığı Budapeşte'ye kadar ulaşır. Telgraf ofisinde sıradan bir memurken bile icatları ve dehasıyla dikkat çekmeyi başaran Tesla, tüm kıtaya yayılan gazete kültürü sayesinde Edison ve icatları hakkında yaşanan diğer gelişmeleri günü gününe takip edebilmektedir ancak Budapeşte'ye ait olmadığını bilse de yaşamını devam ettirebilmek için çalışmak zorundadır.

Umutsuz bir döngünün içinde kısılıp kalmışken şans ilk kez hiç beklemediği yerden yüzüne güler ve Tesla'nın üstün yeteneklerini fark eden patronu Mr. Batchelor, genç mühendise kendi yazdığı bir tavsiye mektubunu vererek onu

Amerika'ya gönderir. Uzun süren gemi yolculuğunun sonunda New York'a inen 28 yaşındaki mühendis Tesla'nın cebinde sadece dört sent parası kalır.

Edison'un çalışma ofisine ulaştığında ise uzunca bir süre beklemesi gerekir. Edison hem çok yoğun hem de fazla popüler bir bilimadamıdır. Goerck Sokağı'ndaki Edison Machine Works ve Beşinci Cadde'deki Edison Electric Light Şirketi'nin sahibidir. New Jersey Menlo Park'ta yüzlerce insanın çalıştığı dönemin inanılmaz buluşlarının gerçekleştirildiği bir laboratuvarı vardır. Ünü kıta sınırlarını bile aşmış ve icatlarıyla ülkesinin en zengin ve prestijli adamlarından birine dönüşmüştür. Ancak Edison tarafından icat edilen jeneratörler sadece varlıklı ailelerin evlerini aydınlatabilen son derece maliyetli ve zahmetli doğru akımla çalışabilen enerji sağlayıcılardır. Şehrin uzak bölümlerindeki fabrikalara ve üretim yerlerine elektriği ulaştırmak için çok çaba sarf edilmesi gerekmektedir.

Nikola Tesla'nın gemiden inip, elindeki kâğıtta yazan adresi bulmaya çalıştığı sırada Thomas Edison ise her zaman dağınık ve kirli görünen ofisinde acil olan bir telefon görüşmesi yapmaktadır. Arayan büyük yolcu gemisi *S.S. Oregon*'un sahibidir. Geminin aydınlatma şebekesindeki dinamolarda çıkan arıza yüzünden, günlerdir limana çakılı halde bekledikleri için şirketleri büyük oranda zarara uğramıştır. Edison'a reddedemeyeceği kadar büyük bir para teklifinde bulunan geminin sahibi en hızlı şekilde dinamoların tamir edilmesini ister. "Öğleden sonra size en iyi mühendisimi gönderiyorum" diyerek telefonu kapatan Edison'un ekibinde ise bahsettiği gibi kalifiye bir mühendis yoktur. Ne yapacağını bilemeden kara kara düşünürken, gemi yolculuğu boyunca neredeyse hiç yıkanmamış olan Tesla, temizlik takıntısıyla mücadele ettiği uzun saatler süren bekleme sürecinin sonunda Edison'un ofisine kabul edilir. Ancak aklı mikroplarla meşgul olduğundan garip davranmaya

başlar ve aklı az önceki telefon görüşmesinde kalan Edison tarafından pek de ciddiye alınmaz. Patronunun yazdığı tavsiye mektubunu Edison'a uzattıktan sonra da geleceğiyle ilgili verilecek kararı beklemeye başlar. Mektupta şöyle yazmaktadır:

"Bu dünyada iki büyük dâhi tanıyorum. Biri sizsiniz Bay Thomas Edison. Diğeri de size gönderdiğim bu genç mühendistir."

Cebinde sadece dört sent parası olan genç Tesla için bu işi alabilmek hayati önem taşır ancak Edison referans mektubunda yazanlara ikna olmaz hatta garip görünümlü bir çaylağın kendi dehasıyla kıyas edilmesinden büyük rahatsızlık duyar. Tesla'ya dönerek, kendisine sunabileceği bir çalışması olup olmadığını sorar. Ceketinin cebinde beklettiği eskimiş bir kâğıdı Edison'un çalışma masasına koyan Tesla, alternatif akıma dair yaptığı keşfi anlatmaya başlar. Ancak hem çizimi hem de anlatılanları saçma bulan Edison, Tesla'yı daha fazla dinlemeye tahammül edemez ve şöyle der: "Dinamolarına komütatör koymayı unutmuşsun. Bu motor asla çalışmaz." Ardından bütün ilgisini önünde bekleyen diğer kâğıtlara veren Edison, Tesla'nın sessizce odasından çıkmasını bekler, oysa Tesla hiçbir yere gitmeyecektir. Son kez başını Tesla'ya kaldıran Edison, karşısındaki cahil mühendisin az önce yaptığı hataya dair bir özür dileyeceğini düşünürken, Tesla'nın cevabı günümüzdeki tüm teknolojik gelişmelerin temeli niteliğindedir: "Komütatöre gerek yok. Bu alternatif akımın benim tarafımdan geliştirilmiş bir çizimi."

Çizime bu kez başka bir gözle bakan Edison kısa bir süre düşündükten sonra Tesla'nın çizimlerini çalışma masasının kenarına doğru iter ve alternatif akıma dair hiçbir yorum yapmadan şu soruyu sorar: "New York'a gemiyle mi geldin?" Tesla başını evet anlamında sallayınca Edison devam eder: "O zaman limanda bekleyen *S.S. Oregon*'u görmüşsündür. Bu geminin dinamolarını en hızlı şekilde tamir edebilir misin?"

Tesla düşünürken Edison ekler: "Bu işi becerebilirsen sana elli bin dolar ikramiye veririm."

Limana çakılı bekleyen devasa geminin tüm dinamolarını kısa sürede tamir edebilmek neredeyse imkânsızdır ancak Tesla için imkânsız diye bir kavram yoktur ve Edison'un teklifini kabul eder. Cebindeki dört sentle başladığı işinde gece gündüz demeden haftalar, aylar boyunca çalışır. Geceleri uyumamak için sürekli kahve içer hatta vücuduna düşük voltajlarda elektrik vererek ayık kalmaya çalışır. Aynı dönemde Edison tarafından seri üretime geçirilen doğru akımla aydınlanan New York şehrinde elektrik kazaları yaşanmaya başlamıştır. Etrafta duran kablolar tehlike saçarken, şebekeler iyi çalışmadığı için ortaya çıkan ses, atları bile ürkütür hale gelmiştir. Elektrik kavramı henüz tüm insanlık için gizemini korurken, Tesla olabilecek tüm gelişmelerin farkındadır ancak maddi olarak ayakta kalabilmek adına patronu Edison'un kendisine verdiği işi en hızlı şekilde bitirmek zorundadır.

Nihayet Edison'a muazzam kar getirecek *S.S. Oregon*'un dinamolarını başarıyla onarır ve şirket tarafından ödenecek paranın onda birine bile tekâmül etmeyecek olan elli bin dolar ikramiyesini ister ancak Edison gülerek cevap verecektir: "Senin Amerikan espri anlayışından haberin yok sanırım." Kimsesiz ve takıntılı bir genç mühendise verdiği sözü umursamayan Edison'un bu tavrı Tesla'nın gururunu kırar ve paraya çok fazla ihtiyacı olsa da aynı gün istifasını vererek şirketten ayrılır. Böylece hayat boyu sürecek olan bir savaşın ilk fitili de ateşlenmiş olur. Elektriğe dair hiçbir fikri olmayan insanlığı elektrik savaşları bekliyordur.

"Önemli bir nokta vardır ki
ilk olarak bilmemiz gereken:
Dünya'nın kapasitesi nedir?
Eğer elektriklenirse
hangi yükü içerir?"
– Nikola Tesla

-VII-

"Nefretiniz elektriğe dönüştürülebilseydi bütün dünyayı aydınlatmaya yeterdi."

– Nikola Tesla

Tesla bir yıl boyunca hendek kazma işinde çalışır. Kanalizasyonlarla birleşen hendeklerde çalışabilmek Tesla gibi temizlik takıntısı olan bir adam için imkânsızdır ancak bir kez daha hayatta imkânsız diye bir kavram olmadığını ispatlar.

Gündüzleri elinde kürekle çalıştığı uzun saatler boyunca aklında yeni bir tasarımın şablonunu çizer. Birkaç yıl sonra da Amerikan Elektrik Mühendisleri Odası'nın düzenlediği bir sunumda Edison'la yeniden karşı karşıya gelir. İlk sunumu Edison yapmıştır. Hemen her gün gazetelerde çıkan haberleri ve kazandığı yüksek miktarlardaki para yüzünden rakipsiz bir bilim insanı ve seri üretimi başarabilmiş bir sanayicidir Edison. Tesla ise henüz kimliksiz ve çaylak bir mühendis olarak görülmektedir. Edison'un sunumunda anlattığı düz akım projesine daha sahneden inmeden milyonlarca dolar yatırım yapılmıştır.

Nihayet sunum sırası Tesla'ya geldiğinde, kendisini izleyen onlarca firma sahibi ve mühendisin karşısına geçerek salonda yanan ampulleri söndürüp, kendi hazırladığı sistemle yeniden yakar. Edison'un doğru akımıyla yanan ampuller Tesla'nın alternatif akımına geçtiğinde adeta parlamaya başlamıştır. Altı yıl önce parkta fenalaştığında toprağın üzerine çizdiği diyagramı sahnedeki masanın üzerine açar ve anlatmaya başlar:

"Doğru akımı kullanarak New York şehrini aydınlatmak için neredeyse yüz adet elektrik santraline ihtiyaç var. O zaman bile şehir dışındakiler karanlıkta kalacak çünkü doğru akımla o kadar uzağa erişebilmemiz mümkün değil. Oysa alternatif akım kullanarak

geliştirdiğim benim sistemimde, ben bunu tek bir elektrik santraliyle garanti ederim. Tek bir santralle şehri hatta tüm ülkeyi aydınlatabiliriz. Alternatif akım kullanarak tükenmeyecek kadar sınırsız bir enerji kaynağı üretmek mümkün. Eski santralleri yok edip yenilerini kurmalıyız."[12]

Tesla'nın sunumu salonda sessizce bekleyen izleyicileri son derece etkiler ancak herkes Edison'un fikrini merak etmektedir çünkü elektrikle ilgili hiçbir donanıma sahip olmayan yatırımcıların güvenebileceği tek deha Edison'dur. Sahnedeki Tesla'ya doğru bakan Edison'un ağzından ise tek bir kelime çıkar: "Saçmalık!" Edison'un salonu terk etmesiyle de herkes teker teker sunumdan ayrılmaya başlar. Bir kez daha sistemin acımasızlığıyla yüzleşmek zorunda kalır Tesla. İçinde yaşadığı kapitalist dünyada tüm insanlığın yararına çalışmak diye bir kavram yoktur çünkü sistem insanlık için en iyiyi değil en iyi kâr edebileceği şıkkı tercih edecektir.

Aslında Tesla'nın mücadele ettiği kişi tek başına Edison değil, halihazırda Edison'un projelerine yatırım yapmış olan onlarca güçlü işadamı ve bu işadamlarının önünü açan dönemin siyasetçileridir. İnşa edilmekte olan bir binaya yüklü yatırım yapan kişilerin ilgilendiği tek konu binanın ilerde ne kadar değerli olacağıdır. Binanın yapılacağı yerin iznini ve yeni binaların önünü açan ise siyasetçilerden çıkan izinlerdir. Sistemdeki zincir kâr elde etmek üzerine birbirini tamamlayan halkalardan oluşurken, bir adam çıkıp "Bu binalar hatalıdır!" dediğinde binaları gözden geçirmek yerine adamı susturmakla ilgilenen onlarca kişi olacaktır. Tesla'nın doğru akım santralleriyle ilgili yaşadığı durum da bunun benzeridir. İnsanlık adına yeni bir oluşumun temellerini atmak için fikirlerini sunarken belki de kâr sahibi kişilerden gelecek olan reaksiyonu göz önünde bulundurmamıştır. Hayata defalarca küsmesinin ve anlaşılmadığını hissetmesinin en büyük nedeni de budur. O bir sanayici ya da yatırımcı gözüyle

değil elektriğe hükmedebilen bir mühendis gözüyle bu dünyayı seyretmiştir.

"İnsan imkânsızı
başarabilir sözü yetersizdir
çünkü insan imkânsızın da
ötesine ulaşabilir."
– Nikola Tesla

12 "The Secret of Nikola Tesla", Belgesel

İcatları ve dünyaya kazandırdığı yüzlerce patentiyle ilgili Tesla'ya sorarlar: "Kendinizi dünyanın en büyük mucitlerinden biri olarak görüyor musunuz?" "Hayır..." der Tesla. "Ben sadece doyumsuz bir meraka sahip sıradan bir kâşifim."

Amerikan Mühendisleri Odası'nda gerçekleştirdiği sunumun hüsranla sonuçlanmasının üzerine aklındaki yeni fikirlerle hayata tutunmaya çalışan Tesla'nın yolu bu kez de Westinghouse Electric Company'nin sahibi George Westinghouse ile kesişir. Aslında birkaç gün önce yaptığı sunumda Westinghouse da vardır ve diğerlerinin aksine Tesla'ya kaynak sağlaması gerektiğine inanmıştır. Demiryolları hava freni sistemleri yatırımcısı George Westinghouse, Gaulard ve Gibbs'in AC yani alternatif akım dağıtım sistemi patent haklarını satın almış ve mühendisi William Stanley'i bir trafo inşa etmesi için görevlendirmiştir. 1886 yılında sistemin başarılı bir testi yapılırken aynı yıl kasım ayında Buffalo'da Amerika'daki ilk ticari AC akım şirketini kurmuş ve otuzun üzerinde şebekenin kurulması için başlangıç fitilini ateşlemiştir.[13] AC akım için neredeyse bütün servetini ortaya koysa da ne yazık ki istediği gibi bir gelişme elde edemeyen George Westinghouse, yıllar sonra Amerikan Mühendisleri Odası'nın sahnesinde inanabileceği bir adamla karşılaşır. O adam Nikola Tesla'dır.

İnce uzun silueti, naif görünen elleri ve şık giyim tarzıyla silik olamayacak kadar dikkat çeken bir gençtir Tesla ve anlattıkları henüz kimse tarafından anlaşılamadığı için hak ettiği değeri görememiştir. Westinghouse ise devrin kodamanlarından, mors bıyıklarıyla ünlü, iyi giyinen ve macerayı seven bir adamdır. Aslında çok da iyi bir girişimcidir ancak soyguncu işadamları gibi devrin siyasetçilerini tavlamakla ilgilenmez. Parasına para katmak yerine

hayallerini gerçek yapmak isteyen biridir. Tesla gibi o da henüz çok gençken Niagara Şelalesi'ndeki potansiyeli fark etmiş ve ortaya çıkan enerjiye dair hayaller kurmuştur. Ayrıca da Edison'un önlenemez yükselişi ve hırslarından son derece rahatsızdır. Sezgisel olarak Tesla'yı ilk gördüğü anda ise onunla ortaklık yapması gerektiğini düşünür.

Aynı akşam Nikola Tesla'yı yemeğe davet eder. Şehrin lüks restoranlarından birinde buluştuklarında, yemeğe başlamadan garsondan on iki adet peçete ister Tesla. Belirgin simetri takıntısı ve önüne gelen yemeklerin hacmini hesaplayarak sürekli ilgisinin dağılması, Westinghouse'u şaşırtır. Hayatının belki de en büyük fırsatını yakalayan genç bir mühendis gibi davranmıyordur. Sunumda bahsettiği alternatif akıma büyük yatırımlar yapmak isteyen zengin bir işadamı aynı zamanda da dönemin üretken mucitlerinden biri olan Westinghouse nihayet konuya girebildiğinde Tesla'ya reddedemeyeceği kadar büyük bir para teklif eder ve Edison'la savaşabilmek için ortak saf tutmaları gerektiğinden bahseder. AC patentleri için 60 bin dolar ve Westinghouse firmasının 150 adet hissesini Tesla'ya sunar. Ancak Tesla için paranın hiçbir önemi yoktur. Teklif havada asılı kalırken, Westinghouse'a inanmakta zorlanacağı yeni projelerinden heyecanla söz eder Tesla. Yemek bittiğinde Westinghouse için kârlı, Tesla için de heyecanlı bir anlaşmaya imza atarlar. Ancak tam bu sırada garsonun masaya getirdiği meyvelerin simetrik olmayan görüntülerinden rahatsız olan Tesla, midesinin bulandığını söyleyerek masayı boşaltmalarını ister. Hayatının belki de en zor iş sözleşmesine imza atan Westinghouse ise Tesla'nın gözlerinin içine bakarak der ki: "Ya dünyanın en büyük mucitlerinden birisiniz Bay Tesla ya da iflah olmaz bir kaçık."

Tarih 1892'yi gösterdiğinde ise Tesla, patent ofisine test için iki adet motorunu gönderir ve yıl boyunca tam kırk farklı icadına patent almayı başarır. George Westinghouse ile

ortaklıkları nihayet kârlı bir yatırıma dönüşürken, Tesla'nın adı da neredeyse herkes tarafından duyulmaya başlanmıştır. Kimdir bu üretken ve sürekli doğru icatlar üzerine çalışıp patent almayı başarabilen adam?

Cornell Üniversitesi'nde elektrik mühendisliği dersleri veren A. Antony, Tesla'nın ürettiği yeni motorları insanlık için büyük bir dönüşüm olarak nitelendirince Tesla'nın ünü Wall Street'i bile sallamaya başlar. Elektrik sisteminin belkemiği olan basit indüksiyon motorlarının arıza çıkaracak tek bir yönü bile yoktur. Nikola Tesla isimli mühendisin icadı olan bu motorlar ilerde yaşanacak olan tüm teknolojik gelişmelerin kalbini oluşturacaktır.

Üniversitelerdeki çeşitli bölümlerden sayısız bilimadamının ilgisini çekmeyi başarabilen Tesla ile ilgili Dr. B. A. Behrend tarihe şu notu düşer: "Michael Faraday'ın elektrikte deneysel araştırmalarının ortaya çıkmasından bu yana ilk defa bu derece önemli bir deneysel gerçek bu denli basit ve açık bir şekilde açıklanıyor." Aslında basit görünen bu icada imzasını atan Tesla, arkasından geleceklere de yapılacak iş bırakmamış ve matematiksel teorinin iskeletini içeren bir mucizeyi bilime kazandırmıştır.[14]

George Westinhouse ile çalışmaya devam eden Tesla'nın bir diğer icadı ise, Westinghouse'un yıllardır başarısız denemelerle hüsrana uğramış indüksiyon motorlarında yaptığı düzenlemedir. 133 devirde sabitlenmeye çalışıldığı için hata veren motorlar Tesla tarafından 60 devire sabitlenmiş ve o günden itibaren günümüzde bile indüksiyon motorlarındaki standart devir 60 olarak kabul edilmiştir.

Diğer taraftan Tesla'nın adının duyulmaya başlanması ve George Westinghouse ile birlikte elde ettikleri üstün başarılardan en fazla rahatsız olan kişi ise şüphesiz Thomas Alva Edison'dur. Alternatif akımın ünü yayılırken, düz akımda meydana gelen aksaklıklar sıradan halk tarafından bile eleştirilmeye başlanmıştır. Ününü, parasını ve kariyerini

çaylak bir mühendis yüzünden riske atmayı göze alamayan Edison savaş bayraklarını açarken, saflar da belirginleşmiştir. Fabrikalarında üç binin üzerinde işçi çalıştıran Thomas Alva Edison, George Westinghouse ile birleşen Nikola Tesla'ya karşıdır. Artık alternatif akımın sanıldığı kadar masum olmadığını herkes duymalıdır.

13 *Anlaşılamamış Dâhi*, Margaret Cheney, Aykırı Biyografi

14 *Anlaşılamamış Dâhi*, Margaret Cheney, Aykırı Biyografi

"Yalnız olun, icadın sırrı budur.
Yalnız olun, fikirlerin
bulunduğu zaman budur.
Yalnız olun,
olgunlaşacağınız an budur."
– Nikola Tesla

"Acılara bağışıklık kazandım, ruhsal bir huzura kavuşabildim ve hayatın karanlık yanlarından, dertlerden ve varoluşun kaygılarından dahi tatmin vesilesi bulabilecek bir doygunluğa ve mutluluğa ulaşmayı başardım. Üne kavuştum ve bunların ötesinde bir servete sahibim ama buna karşın sayısını hatırlamadığım kadar çok ufku sınırlı insan tarafından hayalperest olmakla suçlandım; başarısız, pratik olmayan bir adam olarak lanse edildim.

İşte bunlar da o insanların cahilliğinden ve ileri görüşlü olamamasından başka bir şey değildir..."

– Nikola Tesla

Bilimde yaşanan her gelişme menşeini bir öncekinden alır. Yani ortaya atılan hiçbir icat, kendisinden önce yaşanan gelişmeler ve sorulan sorulardan soyutlanarak değerlendirmeye alınamaz. Tıpkı ampulü icat ettiğini düşündüğümüz Thomas Alva Edison gibi. İnsanlık tarihinin bilinen ilk işlevsel ampulü 1802 yılında, Humphrey Davy tarafından icat edilir. Davy, kendisinden önce yaşayan Alessandro Volta'nın pillerini kullanarak, kömürden elektrotlar yoluyla ilk akkor lambayı yakmayı başarabilmiştir. 1850'lere gelindiğinde ise Joseph Swan isminde bir kâşif karbonize kâğıt filamanları kullanarak kendisinden önce üzerinde defalarca çalışılmış olan ampullerin yanma ömrünü dikkate değer bir şekilde uzatabilmiştir ancak işlevsel olarak evlerde kullanılabilmesi için bu süre yeterli değildir.

1879 yılına gelindiğinde ise Edison tarafından geliştirilen ampuller neredeyse 1200 saate yakın bir süre enerji verebildikleri için elektriğin endüstriyel anlamda yaygınlaşmasına sebep olmuştur. Edison ampulü değil, en iyi filamanın karbonize bambu filamanı olduğunu keşfederek en kullanışlı ampulü keşfetmiştir. Başarılı bir mucit olmasının

yanı sıra, kurduğu şirketlerle icatlarını başarılı bir şekilde pazarlayabilme yeteneğine de sahiptir. Oluşturduğu sistemlerde doğru akım kullanmış ve dönemin zengin girişimcileri tarafından ciddi miktarlarda maddi desteği de arkasına almıştır. Şöhreti şehir sınırlarını aşıp neredeyse tüm ülkede yayılmaya başlamışken, yıllar önce pek de ciddiye almadığı garip tavırlı genç bir mühendisin yükselişiyle, ürettiği pek çok sistem de tehlikeye düşmüştür. Tesla'nın geliştirdiği alternatif akım, Edison'un doğru akımıyla karşılaştırılamayacak kadar kullanışlı ve güvenlidir. Ancak Tesla'nın sistemine geçmek mevcut olan tüm sistemlerin çökmesi ve buradan para kazanan girişimcilerin iflas etmesi anlamına gelmektedir.

Diğer taraftan Edison'un doğru akımıyla şehrin sokaklarına döşenmiş doğru akım kablolarındaki elektrik kaçağı yüzünden küçük bir çocuk hayatını kaybetmiştir. Tesla'nın önlenemez bir yükselişe geçtiğini anlayan Edison, kendi sisteminin alternatif akımdan daha güvenli olduğunu ispatlamak için, dönemin ünlü gazete muhabirlerini ve girişimcilerini de yanına alarak gösteriler düzenlemeye başlar. İlk olarak şehrin pazaryerine kurdurduğu sahnede, Tesla'nın alternatif akım sistemiyle bir köpeği öldürür. Olay tüm şehirde büyük yankı uyandırır. Ölen köpeğin fotoğrafı gazeteye basıldıktan sonra üzerine kırmızı büyük harflerle "Dikkat!" yazısı basılarak halka dağıtılır. Edison'un yürüttüğü propagandaya göre, insanlar alternatif akımın tehlikelerinin farkına varamazlarsa George Westinghouse tarafından dolaylı olarak öldürüleceklerdir.

Karalama çalışmalarına ara vermeden devam eden Edison, E. H. Johnson'a yazdığı bir mektubunda şu ifadeleri kullanır: "Ölüm kadar kesin olan bir şey var ki, Westinghouse herhangi bir büyüklükteki sistemini kurduktan sonra altı ay içerisinde bir müşterisi ölecek. Elindeki güç büyük ve bu

pratiğe geçirilmeden önce yüzlerce deneye tabi tutulmalı. Ama yine de tehlike tam anlamıyla geçmiş olmayacak..."[15]

Gelişmeleri gazetelerden takip eden Tesla ise, Edison'a cevap vermek yerine yeni projesinin üzerinde çalışmaktadır. Ancak Edison ve ekibi bu kez olayı biraz daha büyüterek gösteriyi hayvan çiftliğine taşırlar. Köpekten sonra Tesla'nın halka kabul ettirmeye çalıştığı alternatif akım bu kez de bir atın ölümüne yol açmıştır. Ertesi gün gazeteler bu olayı manşetten gireceklerdir. "Doğru akımı tercih edin!"

Ancak halkı ikna etmek için belki de attan daha büyük cüsseye sahip devasa bir hayvan üzerinde alternatif akımı deneyimlemek ve herkesin gözü önünde travmatik bir ölüme sebep olmak gereklidir. Forepaugh Sirki tarafından yıllar önce Amerika'ya getirilmiş Topsy adında masum bir filin ölümüne... Edison'un hırslarına ve reklam kampanyasına alet olan canlıların ne ilki ne de sonuncusudur Topsy. Yıllardır sirkin düzenlediği gösterilerde insanları eğlendirmiş, hayatının tümünü doğal ortamından uzak ve metal zincirlere bağlı olarak geçirmiş, söz dinlemediğinde kalın sopalarla dövülmüş, aç bırakılmış ve eziyetin her türlüsüne maruz kalmıştır. Bakıcılarından biri hortumunda sigara söndürdüğünde ise sabrı taşan fil, yıllar sonra ilk kez bir insana zarar vererek bakıcısını öldürmüştür. Aynı yıl art arda üç kişinin ölümüne sebep olan Topsy, mahkemeye sevk edilince, fırsatı kaçırmayan Edison, mahkeme jürisine filin alternatif akım verilerek öldürülmesini teklif eder ve teklifi jüri tarafından kabul görür. 4 Ocak 1903 tarihinde, üç tonluk bir fil olan Topsy, bedenine alternatif akım kaynağından çıkan altı bin volt elektrik verilerek bizzat Edison tarafından öldürülmüş ve kameraya alınan infaz tüm ülkeye duyurularak "Tesla'nın ölümcül akımı!" başlıklarıyla gazetelere taşınmıştır.

Ancak Edison'un tüm çabalarına ve yürüttüğü karalama propagandasına rağmen halk, alternatif akımın doğru akıma karşı ekonomik ve lojistik üstünlüğü hakkında bilinçlenmeye

başlar. Ayrıca Edison'un kendi sistemi olan doğru akım, kalın bakır kablolara ihtiyaç duymakta ve bakır fiyatları da giderek artmaktadır. Yenilginin kaçınılmaz olduğunu bir kez daha anlayan Edison bu kez son kozunu oynamaya karar verir çünkü Edison, reklam kampanyalarıyla vakit kaybederken, George Westinghouse ile anlaşma yapan Tesla yeni projeler geliştirdiğini duyurmuştur. İdam cezası alan mahkûmların insanlık dışı ölüm yöntemlerinin tartışıldığı aynı dönemde, Thomas Edison tarafından mahkemeye yeni bir teklif sunulur. Alternatif akımla dizayn edilmiş elektrikli ölüm sandalyeleri. Bu sayede Tesla'nın alternatif akımı ilk kez bir insanın ölümüne sebep olacak ve halk sonsuza dek alternatif akım kullanımından uzaklaşacaktır. Edison'un teklifi bir kez daha kabul görür ve aynı hafta tasarı yasalaşır. Ancak Tesla ile birlikte çalışan Westinghose, kendi ürettikleri ve kendi markasını taşıyan alternatif akım jeneratörlerini eyalet hapishanesine satmayı reddeder. Tesla'ya göre bilim, insanlık adına geliştiği oranda değerlidir; vicdandan uzaklaşıp dünyaya zarar veren şeyin adı bilim değil, canlılığı geri götürmeye çalışan ölümcül hırsın bilim kılığına bürünmüş halidir. Manhattan'ın semalarında kuleler yükselirken ve Amerika köklü bir gelişim ve değişimin içine girmişken, teknolojiyi insan ölümüne aracı kılmak kadar ilkel bir durum daha yoktur. Tesla ve Westinghouse, dönemin sözü geçen siyasetçilerine ulaşarak bu durumun son derece yanlış olduğunu anlatmaya çalışırlarken, ismini gizli tutan bir işadamının AC patentlerinden üçünü satın aldığını ve bunları hapishanedeki infaz için sattığını öğrenirler. Tüm çabalarına rağmen Edison'a karşı bir kez daha mağlubiyete uğramıştır Nikola Tesla.

Birkaç hafta sonrasında ise William Kemmer adında bir mahkûm, alternatif akımla tasarlanmış elektrikli sandalyenin ilk kurbanı olur. Kaderin bir cilvesi midir bilinmez ama onlarca izleyicinin karşısında gerçekleştirilen ilk infazda, mahkûmun

cildinde oluşan üçüncü derece yanıklar ve sinir sistemi harabiyetine rağmen ölüm bir türlü gerçekleşmez. Edison'un taktığı isimle "Westinghouse Tarzı" öldürme metodu izleyicilerin asla unutamayacağı bir manzarayla son bulur. İnfaz odasını saran yanık kokusu yüzünden fenalaşanların tümü izledikleri yöntemin asmaktan daha beter olduğu konusunda fikir birliğine varırlar. Olayın duyulmaya başlamasıyla ise Edison ilk defa yenilgiye uğradığını kabul edecektir. Peki Edison, Tesla'nın dehasını küçümseyerek, maddi kazanımlar ve hırslarının peşinde koşan bir bilimadamı olmasaydı, günümüzde enerji kaynakları için yapılan savaşlar son bulur muydu? Güçlerini birleştirmek yerine neden rekabeti tercih etmişti? W. Bernard Carlson bunu şöyle özetler: "Onlar farklı mucitler, fakat birisi için, diğerinden daha iyi olduğunu söyleyemezsiniz. Çünkü Amerikan toplumunun Edison'lara ihtiyacı var ve Edison'ların da Tesla'lara."

15 *Anlaşılamamış Dâhi*, Margaret Cheney, Aykırı Biyografi

"Sınırlı zihinlere,
sınırsız gücü
anlatmak zordur."
– Nikola Tesla

-X-

"Doğa ve bilim sahalarının dizginlenemeyen, sınır tanımayan ve bugüne kadar denetim altına alınamamış unsurlarına egemen olmak ve bunlara insanın kullanacağı surette gem vurmak Tesla'nın dehasına nasip olmuştur. Arago'nun oyuncağının bir enerji makinesine; Baily'nin 'laboratuvar deneyinin' pratik anlamda başarılı bir motora dönüştürebileceği fikrini ilk olarak o sunmuştur. Başkalarının yıkılmaz duvarlar, aşılmaz akımlar çelişik güçler olarak algıladıklarını o avucuna almış ve Niagara'nın gücünü uzak şehirlerde kullanışlı motorlar şeklinde değerlendirmiştir."

– Connecticut Çevre Mahkemesi
Hâkimi Towsend

1893 yılında Westinghouse şirketi için çalışan 37 yaşındaki Tesla'nın eline kaçırılmayacak kadar büyük bir fırsat geçer. Edison'un yaptığı karalama kampanyaları, başarısız infaz yöntemi yüzünden askıya alınmış ve halk da artık Tesla'nın adını icatlarıyla duymaya başlamıştır. Aynı yıl Chicago'da düzenlenecek olan bir fuarın ışıklandırılması için ihale açılır. Tüm dünyadan insanların katılacağı fuarda, Kristof Kolomb'un Amerika Kıtası'nı keşfinin dört yüzüncü yılı kutlanacak ve neredeyse yirmi yedi milyon kişilik bir katılım olacaktır. Açılan ihaleye Edison kendi şirketi General Electric ile Tesla ise Westinghouse Elektrik Şirketi ile katılır. Bütçeler sunulurken bu muhteşem fuarın ışıklandırılması için Edison 1 milyon dolar, Tesla ise dört yüz bin dolar gibi çok daha mütevazı bir rakam ortaya koyar. Tesla'nın sunduğu miktarın azlığı, Edison'la yaptığı rekabet yüzünden değil, kendi sistemiyle geliştirdiği alternatif akımın daha az paraya ihtiyaç duymasındandır. Edison'un doğru akımı ise daha fazla jeneratör ve bakır kaplı kabloya ihtiyaç duyduğundan

maliyetleri ciddi oranda artıran ve kesin başarıyı garanti etmeyen bir sistemdir.

Sonuç olarak ihaleyi Westinghouse şirketi adına Tesla kazanır. 37 yıllık hayatının ilk büyük galibiyetini yaşayan Tesla, hazırlıklar için çalışmaya başladığında Edison tarafından kendisine bir ambargo mektubu gönderilir. Yenilgiyi kabullenemeyen Edison son kozunu oynayarak, Tesla'nın sistemiyle düzenlenecek olan fuarın açılışında patenti kendisine ait olan akkor ampullerin kullanılmasını yasaklar. Tesla mademki ihaleyi Edison'dan almıştır, Edison'a ait hiçbir cihaz da o fuarda Tesla tarafından kullanılamayacaktır. Fuar için heyecanlı bir hazırlığa başlayan Westinghouse Şirketi, Edison tarafından gönderilen ambargo mektubuyla adeta yıkılır çünkü kalan süre yeni bir ampul icat etmek için yeterli değildir. Acil bir kriz toplantısı düzenlenir. Toplantı sonunda işbölümü yapan Tesla fuar hazırlıklarını bırakır ve hiç uyumadan yaklaşık olarak kırk saat boyunca çalışır. Kırk saatin sonunda adeta bir mucize yaşanır ve Tesla henüz icat ettiği iki pinli yeni ampulü George Westinghouse'a sunar. Bu icat Edison'unkinden bile daha iyidir ve genç mühendis Tesla bir kez daha imkânsız kelimesine meydan okumayı başarabilmiştir.

Tarih 1 Mayıs 1893'ü gösterdiğinde ise Chicago Dünya Fuarı, dönemin Amerikan başkanı Glover Cleveland tarafından açılır. Milyonlarca insanın beklediği açılışta etraf neredeyse zifiri karanlıkken, başkanın çıktığı kürsüden fildişi ve altından yapılmış şaltere dokunmasıyla bir anda her yer aydınlanır. Bu şimdiye kadar hiç kimsenin şahit olmadığı kadar görkemli ve muazzam bir manzaradır. Klasik mimarideki binalara çapraz şekilde yerleştirilen ışık kaynakları fuarın açılışını adeta bir gösteriye dönüştürür. Tam o sırada sahnede Tesla görünecektir. Üzerinde siyah smokini, kafasında melon şapkası ve ayaklarında altı kauçuk kaplı botlarıyla elinde tuttuğu kablosuz ampullerin yanmasını

sağlar. Avuçlarından kıvılcımlar çıkaran bu gizemli mühendis, bir anda elektriğe hükmeden bir sihirbaza dönüşür. Gösteriyi nasıl yaptığıyla ilgili kimsenin hiçbir fikri yoktur ancak Tesla aynı denemeleri laboratuvar olarak kullandığı evinin salonunda yıllardır yapıyordur. İlk defa böylesine büyük bir kalabalığı büyülemeyi başarmış ve ilk büyük galibiyetini de kazanmıştır. Birilerinin sayesinde değil birilerine rağmen başarmış ve beş yaşındayken onaylanma çabasıyla yapmaya başladığı her davranış otuz iki yıl sonra karşılık bulmuştur.

Tek taraflı 25 beygir gücündeki jeneratörleri çiftler halinde eşleştirip birbirine bağlayarak devreleri doksan dereceye kadar çıkaran Tesla, bu sayede tarihteki ilk her biri 100 beygir gücünde enerji veren jeneratörleri icat etmiştir. Fuar salonunun girişinde asılı duran uzun tüplerden birisinin üzerine Tesla'nın ağır el işçiliğiyle dökme cam kullanarak yazdığı "Elektrikçiler Hoş Geldiniz" yazısı ışıldar. Sırayla devam eden ışıklarda ise, Helmholtz, Faraday, Maxwell, Henry, Franklin gibi büyük bilimadamlarının isimleri yer alır. Bu ticari bir galibiyet değil, bilimin onurlandırıldığı ve elektriğin insanlar tarafından henüz anlaşılmaya başlandığı bir gecedir Tesla için. Gösterilerle büyülenen fuar ziyaretçilerine sanat vurgusu yapmaktan da geri kalmaz. Işıltılı isimlerin en büyüğünü Yugoslavya'nın yaşayan en büyük şairine ayırır. Jovan Jovanović Zmaj'a...

Aynı gece Tesla'nın sahnede düzenlediği gösteriyi izleyen gazetecilerden biri ertesi gün çıkacak olan yazısında şu cümleleri kullanacaktır:

"Bay Tesla'nın elleri ile 200 bin volttan fazla akımlarda, saniyede milyonlarca kez titreyen ve insanın gözlerini kamaştıran ışıklara dönüşen elektriği aldığı görülüyor... Kimsenin tekrarlamaya gönüllü olamadığı bu etkileyici test bittikten sonra Bay Tesla'nın bedeninde ve giysilerinde ışıltılar bir süre varlığını devam ettiriyor. Aslında, elektrostatik yük taşıyan moleküllerin harekete

*geçirilmesi ile alevler ortaya çıkıyor ve indüksiyon bobininin uçlarından taşan ve hiçbir şeyi yakmayan bu güçlü, beyaz, uçuk alevler gösteriyi cennet çayırlarında gerçekleşen bir mucizeye dönüştürüyor."*16

Ana fuar salonuna yerleştirdiği on iki jeneratörle aydınlanan fuarda Westinghose Şirketi'nin AC akım tasarımları tanıtılırken sahneden inen Tesla'nın yanına George Westinghouse gelir. Tesla'nın kendisine dokunulmasından hoşlanmadığını bilse de, genç mühendisi kollarından tutar ve ilk büyük zaferlerinin adına onu yürekten tebrik eder. Oysa Tesla'nın aklında bir an önce evine dönerek annesine yeni bir mektup yazmak ve bu geceyi anlatmak vardır. Hiçbir zaman göndermediği mektuplarına o gece bir yenisi daha eklenecektir.

16 *Anlaşılamamış Dâhi*, Margaret Cheney, Aykırı Biyografi

"Erdemlerimiz ve kusurlarımız
birbirinden ayrılamazlar,
tıpkı güç ve madde gibi.
Onlar ayrıldığında insan bir hiçtir."

– Nikola Tesla

"Eğer sanayiden Tesla'nın icatlarını söküp çıkarsaydık çarklar dönmez olur, elektrikli trenler ve tramvaylar durur, şehirlerimiz karanlığa gömülür, atölyelerimiz işsiz kalırdı. Evet, çalışmaları endüstrinin kolu bacağı olmuştur. Adı elektrik biliminin gelişiminde bir çağa damgasını vurmuştur. Çalışmaları devrimler yaratmıştır."

– Dr. Behrend

Amerika'nın New York Eyaleti'ndeki Buffalo şehri ile Kanada'nın Ontario Eyaleti arasında kalan Niagara Şelalesi aslında Horseshoe Fall, American Falls ve Bridal Veils Fall adlı üç farklı şelaleden oluşur. Saniyede ortalama olarak 3160 ton suyun döküldüğü Niagara'da, 660 ton su American ve Bridal Veil'den, 2500 ton su ise Horseshoe Şelalesi'nden akmaktadır. Ters akan şelale denmesinin sebebi ise suyunun aşağıdan yukarıya doğru akması değil, zemindeki kayalara çarpan suyun belirli bir enerjiyle yeniden yukarıya doğru yaptığı harekettir.

Şelalenin muazzam gücüne dair bilgileri, henüz genç bir yetişkinken okuduğu bir kitapta gören Nikola Tesla'nın enerji dönüşüm hayalleri de aynı yıllarda zihninde şekillenmeye başlar. Aslında dünya tarihinde kurulan ilk hidroelektrik santral 1878 yılında İngiltere'de hayata geçirilmiştir ancak su gücünden yeterince verim sağlayamayan santral tüm heybetine rağmen sadece bir ampulü yakabilecek kadar ışık sağlamıştır. Oysa Tesla'nın hayalindeki santralle, tüm şehrin, eyaletin hatta ülkenin enerji ihtiyacı sınırsız bir şekilde karşılanabilecektir. Chicago Dünya Fuarı'ndaki ilk büyük başarısının ardından aklındaki Niagara projesinden birilerine bahsettiğinde, bu olağanüstü enerji üretim fikri, dönemin en büyük girişimcilerinden olan John Pierpont Morgan'ın

kulağına kadar gider. Proje için Tesla'yı ofisine davet eden Morgan aynı gün aynı saatte Edison'u da davet etmiştir. Tesla için tatsız olan bu karşılaşmada, Morgan'ın asıl amacı projeyle ilgili Edison'un da onayını almaktır. Ancak Tesla fikrini açıkladığında Edison bunu bir kez daha saçmalık olarak yorumlar. Aynı dönemde Almanya'nın Frankfurt şehrinde yaşayan bir bilimadamı Tesla'nın geliştirdiği alternatif akım sistemini kullanarak yüz altmış kilometrelik alanda kablosuz elektrik iletimi yapmıştır. Frankfurt'taki bu gelişmeden haberdar olan Morgan, Edison'un itirazına rağmen Tesla'yı biraz daha dinlemeye karar verir ve Edison'a dönerek şu cümleyi kurar: "Frankfurt'taki adamlar bile Tesla'nın fikirlerini kullanırken, biz burnumuzun dibindeki Tesla'yı bir türlü etkin olarak değerlendiremiyoruz."

John Pierpont Morgan, aynı gün Tesla'nın hidroelektrik santrali projesine yüklü miktarda destek sağlayacağını açıklar. Dürüst bir işadamı ve aynı zamanda Tesla'nın ortağı olan Westinghouse ise maddi açıdan büyük bir kriz yaşadığı için santral projesine destek veremez. Yaşadığı tüm zorluklara ve kaybettiği güven duygusuna rağmen, aklındaki santral projesi için tüm gücüyle çalışmaya başlayan Tesla'nın ise peşini aksilikler bir türlü bırakmayacaktır.

Aynı dönemde iki kez üst üste laboratuvarı yanar. 33-35 Güney Beşinci Cadde'deki laboratuvarında çıkan yangınla Nikola Tesla'nın hayatı boyunca inşa ettiği her fikrin neredeyse tamamı da kül olmuş gibidir. Asistanı Kolman Czito'yla birlikte büyük emek sarf ederek icat ettikleri kendilerine has deney aletleri ve gözlemine devam ettikleri büyük çalışmalar tek bir yangınla yok olup giderken, yaşanan toplam maddi zarar ise 1 milyon doların üzerinde hesaplanır. Laboratuvarın sigortası ya da yangın karşılığında ödenek alabileceği bir güvencesi yoktur. Ancak maddi zararla ilgilenmeyen Tesla, kül olan fikirleri yüzünden günlerce yemeden içmeden kesilir. Tüm çalışmalarına hatta Niagara

hayaline bile ara verecektir. Aynı gün *New York Sun* gazetesinden Charles A. Dana yangınla ilgili şu haberi girer:

"Nikola Tesla'nın laboratuvarının içindeki harikalarla birlikte meydana gelen yıkımı, kişisel bir felaket olmaktan çok uzaktır. Bu bütün dünyanın talihsizliğidir. Şu kadarını söylersek kesinlikle abartmış olmayacağız: Bu dünya üzerinde yaşayan insanlar arasında bu genç beyefendi kadar insanlık için önemli olan kişilerin sayısı bir elin parmakları, belki de tek bir parmağı kadar azdır."[17]

Diğer taraftan George Westinghouse ve şirketi adına kırktan fazla dava açılmıştır. Maddi kayıplarla boğuşmak zorunda kalan Westinghouse, Tesla'nın projeleri için artık ne yazık ki ödenek sağlayamayacaktır. Tüm birikimleri ve fikirlerini kaybederek başladığı noktadan bile daha geride bir yere düşen Tesla ise birkaç ay sonra yeniden hayata tutunacak ve aklının içindeki susmak bilmeyen yaratıcı dehaya ait sesleri dinlemeye başlayacaktır.

Yaşanan tüm olumsuzluklara ve telafisi olmayan felaketlere rağmen santralin açılışını söz verdiği tarihe yetiştirmeyi başarır. Açılışta konuşma yapan Amerikan başkanının hemen ardından sahneye Tesla davet edilir. O dönem içinde yaşanan koşulların çok ilerisinde bir konuşma yaptığı için dinleyicilerden bir kısmı Tesla'nın akıl sağlığıyla ilgili şüphe duyarlar ve dedikodular hızlı bir şekilde yayılmaya başlar. Konuşmasının içeriği ise şöyledir:

"Bu elektrik santrali çok önemli değil. Sadece çoktandır bildiğimiz teorilerin geliştirilerek uygulamaya geçirilmiş halidir. Kendimizi tebrik edip bununla yetinmektense, daha önce yapmadığımız için üzülmeliyiz. Ayrıca vakit kaybetmeden geleceğimizi inşa etmek üzerine düşünmeye başlamalıyız. Esas iş şimdi başlıyor. Mesafeleri yok etmeliyiz. Uzak yerlerde neler olduğunu henüz bilmiyoruz ancak oralardan haberler, görüntüler ve olaylar getirebilecek sinyaller üretmeliyiz. Zaman ve mekândan

kaynaklanan sınırları aşmalıyız. Şimdi ve gelecek nesillerde, burada, Dünya'da ve bilinmeyen binlerce ışık yılı ötesinde..."[18]

İstasyondan istasyona tel kullanılmadan enerji nakledilebileceğini ve Mars'la iletişim kurulabileceğini iddia ediyordu konuşmasının devamında. Hatta Chicago'ya mesaj gönderimi yapmak kadar kolaydı Mars'la iletişim kurmak. İçinde yaşadıkları gezegene dair henüz tam bir kavrayış geliştiremeyen sıradan insanlar için delice görünen konuşmasıyla ilgili ise şöyle yazacaktı *Electrical Review*'da:

"Mümkün olan gerilimin önünde pratikte hiçbir engel olmadığını düşünüyorum. Bu alandaki çalışmalarım sonunda elde ettiğim sonuçların en önemlilerine ulaşmıştım. Bunlardan bir tanesi, normal koşullar altında mükemmel bir yalıtkan olan atmosferik havanın, bu tip bobinlerle üretilebilen yoğun elektromotiv enerji akımları söz konusu olduğunda iyi bir iletken olabildiği idi... Hava o derece iletken oluyordu ki, tek bir terminalden kaynaklanan deşarj, yoğunlaşmış atmosferdeymişçesine serbest yayılabiliyordu. Bir başka olgu da, hava yoğunlaştırıldığında ve elektriğin gerilimi artırıldığında iletkenlik kalitesinin çok hızlı yükseliş göstermesi idi. Sıradan akımların aktarılmasına olanak vermeyen barometrik basınç oranlarında dahi bu bobin tarafından üretilen akımlar bakır bir teldeymişçesine rahat akabiliyorlardı."

Aslında atmosferin yüksek seviyelerinde yüksek miktarlarda elektrik enerjisinin istenilen uzaklığa gönderilebileceğini ispatladığını söylemeye çalışmıştır Tesla.[19]

Ancak kurduğu cümlelerin kendisi dışında neredeyse hiçbir muhatabı yoktur. Anlattıklarının gerçekleşebileceğine kimse ihtimal vermez ve konuşmanın tümündeki fantastik görünen atıflar Tesla'nın yaşadığı psikolojik rahatsızlıklara

bağlanır. Üst üste kazandığı başarılara ve tüm ülkeyi aydınlatan dehasına rağmen, o gün başlayan söylentiler tıpkı psikolojik rahatsızlıkları gibi Tesla'nın peşini bırakmayacaktır. İnsanlık adına çalışmalar yaparken, en çok insanların koyduğu engellerle savaşmaya çalışır. Ancak yaşadığı tüm olumsuzluklara rağmen, günümüzde Niagara Şelalesi devasa bir Tesla heykelinin karşısında akmakta ve günümüz dünyasının yenilenebilir enerji ihtiyacının yaklaşık olarak %70'i hidroelektrik santrallere dayalıyken, Tesla'nın atası olduğu bu santraller halen Amerika ve Kanada'nın elektrik ihtiyacını karşılamaktadır.

17 *Anlaşılamamış Dâhi*, Margaret Cheney, Aykırı Biyografi

18 "The Secret of Nikola Tesla", Belgesel

19 *Anlaşılamamış Dâhi*, Margaret Cheney, Aykırı Biyografi

"İnsanlar birbirlerini
öldürmek gibi vahşi eylemleri
sürdürdükleri müddetçe
gelişimin önü kapalıdır."

– Nikola Tesla

"Tüm kitle iletişim sistemimiz
Tesla'nın sistemine dayanmaktadır."
– Marc Seifer,
Sihirbaz: Nikola Tesla'nın Hayatı ve Zamanları

Elektrik bobinleri elektrik enerjisini harcamayan reaktif devre elemanlarıdır ve asıl kullanım amaçları gerilimi yükseltmektir. Tarihteki ilk bobinin Nikola Tesla tarafından icat edildiği düşünülse de, Tesla kendisinden önce yapılan çalışmaları baz alarak kendi yöntemiyle farklı bir bobin icat etmiştir. Manyetik alanın elektrik devresiyle etkileşime girerek ürettiği gerilimi açıklayan ilk bilim insanı Michael Faraday'dır. Nikola Tesla ise Faraday prensipleri olarak bilinen indüksiyon yasasını kullanarak elektriğin milyonlarca insan tarafından kullanılmasına olanak sağlayacak ve elektriği sanayileştirecek icatlara imza atmıştır. Ayrıca James Clerk Maxwell'in ışığın matematiksel olarak dalga olduğunu ispatlamasıyla yüksek frekanslı alternatif akım üretmenin mümkün olduğunu görmüştür.

Tesla bobinleri, elektrik gerilimini yükselterek yüksek frekanslı düşük akım yoğunluğuna sahip bir çıkış ile elektriği kablosuz olarak iletebilirler. Tesla'nın bobinlerle icat ettiği bu prensip sayesinde radyo anteni, floresan ve neon lambalar, manyetik rezonans ve röntgen gibi cihazlar keşfedilmiştir. Kendisinden önceki çalışmaları baz alan Tesla'nın icatları, kendisinden sonraki bilim insanlarına ışık tutmuş ve günümüzde kablosuz elektrikle çalışan hemen her icadın temelinde Tesla'nın prensipleri kullanılmıştır.

Tesla bobinleri her frekansla uyumlu çalışabilecek şekilde tasarlanmıştır. Enerji kütlesi ve ışık arasında doğrusal bir ilişki vardır ve Tesla'nın bobinleri bu enerjiyi emebilirler.[20]

Aslında Tesla, dünyadaki her ihtiyacı karşılayabilecek sınırsız ancak dönüştürülmeyi bekleyen büyük bir enerjinin

varlığından söz ederken, evrendeki en büyük iletkenden yani üzerinde yaşadığımız yerküreden bahseder. Dünya üzerinde toprağa aktarılan bir enerji, akımın gücüne göre yayılarak yansıma özelliği gösterir. Bundan dolayı Tesla çok küçük akım kaynaklarını çok yüksek seviyelere çıkararak yansıma özelliği ile taşımaya çalışırken, "Var olan enerji yok olmaz" prensibiyle de yerküreye yüklediği enerjiyi bir yerden başka bir yere kablosuz olarak transfer etmeyi amaçlamıştır.

Uzun yıllar kendi sistemiyle geliştirdiği bobinler üzerinde çalışan Nikola Tesla, 1891 yılına gelindiğinde enerjiyi sınırsız aktarmayı amaçladığı icadının temellerini atmış olur. Aynı yıl patent başvurusunda bulunduğu için de döneminin çok ilerisinde tasarlanmış bobinleri Amerika'da büyük bir yankı uyandırır.

Teknoloji devriminde mihenk taşı sayılacak büyük bir icadı insanlığın hizmetine sunmaya çalışan deha, henüz başarısının tatminini yaşayamadan yine çeşitli engellerle karşılaşır. Daha önce olduğu gibi bu durum da endüstri devlerinin hoşuna gitmez. Yatırım yaptıkları eski sistemi yok edecek türde ve sağlanacak enerjiyi daha az uğraşla gerçekleştirecek bir icada yatırım yapmak istemezler. Bir kez daha kaynak sağlama konusunda sıkıntı yaşayan Tesla'nın icadı başarıya ulaşacağı bir noktadayken son bulmuş ve hak ettiği değeri görememiş olur. Hayal kırıklığı ve umutsuz bir bekleyişle geçen sekiz yılın sonunda J. P Morgan tarafından gönderilen bir teklifle yarım kalan projesini yeniden hayata geçirme fırsatını yakalayan Tesla, sağladığı 150.000 dolarlık finansmanla 1899'da Colorado Springs'te bir laboratuvar kurar. Laboratuvarında büyüleyici çalışmalar yapan ve elektrikle adeta bir sihirbaz gibi oynayan Tesla, en büyük ve en güçlü bobinini de burada icat eder. Verici üç bobinli ve 52 fit çapındadır. Milyonlarca volt elektrik üretimine olanak sağlayan kendine has bir sistem kurar ve 130 fit uzunluğundaki yıldırım cıvatasına elektrik göndermeyi

başarır. Aynı gün ortaya çıkan devasa büyüklükteki ışık şehrin pek çok yerinden net olarak gözlemlenebilirken, bu ışık insan eliyle yapılmış ilk yıldırım olarak tarihteki yerini alacaktır.

Gerçekleştirdiği sayısız denemeler sonrasında yüksek frekanslı elektrik dalgaları üretmeyi başardığı gibi oldukça yüksek gerilim değerlerine de ulaşabilen Tesla sadece elektrik alanında değil insanlık tarihindeki tüm gelişmeler adına da çok büyük adımlar atarken, yine aynı dönemde Long Island'da meşhur Wardenclyffe Kulesi'ni inşa eder. Çocukluk çağlarındayken aklına yerleşen fikrini gerçekleştirmek için geç de olsa ilerlemeler kaydeden Tesla'nın nihai amacı, elektriği tıpkı radyo dalgaları gibi kablosuz bir şekilde iletebilmektir. Wardenclyffe Kulesi'ni kullanan Tesla, amacına ulaşabilmek için gezegenimizin iyonosfer tabakasında denemeler yapar hatta uzaya sinyal göndererek cevaplar aldığını iddia eder. Uzayla iletişime geçebildiğini günümüze ulaşan kaynaklarda net olarak okuyabilsek de, yaşadığı dönemde bunun mümkün olmadığını düşünen pek çok insan, Tesla'nın psikolojik rahatsızlıklarının yeniden ortaya çıktığını düşünecektir.

Enerjinin kablosuz aktarımındaki en büyük şartın, çok yüksek frekanslara erişebilmek olduğunu bilen Tesla, düşük frekanslardaki merkezlerden aldığı elektrik gücünü milyonlarca kat fazlasına çıkarır. Yüksek değerdeki bu elektrik akımını da topraklayarak dalga gücünün giderek büyümesini sağlar. Çok hızlı hareket eden bu akım ise dünyanın merkezinden geçerek geri döner ve küçük kuvvetlerin birleşmesiyle rezonansal bir biçimde devasa bir dalga meydana getirir. Wardenclyfee Kulesi'nde kurduğu sistemle bu devasa dalgayı oluşturan Tesla, enerjinin kablosuz iletimiyle ilgili ilk amacına da ulaşmış olur. Ancak 1915 yılında Tesla'ya finansal destek sunan J. P. Morgan'ın projeden çekilmesiyle kuledeki çalışmalar yarım kalır ve Tesla'nın Colorado Springs'teki laboratuvarı haczedilir. Maddi

sıkıntılarla daha fazla mücadele edemeyen deha ise bir kez daha kendisini hem icatlarına hem de insanlığa dair büyük bir hayal kırıklığının içinde bulur. Patentini aldığı bobinleri ise 1920'lere kadar kablosuz telgraf için sparkgap radyo vericilerinde kullanılırken aslında daha büyük bir amaca hizmet ederek Tesla'dan sonraki mühendislere elektriğin kullanım şekillerini anlamaları için adeta bir rehber olacaktır.

Tesla'nın tüm çabalarına rağmen yarım bıraktırılan projesi aradan geçen onlarca yıla rağmen kimse tarafından tamamlanamamış ancak umut vaat eden ilk gelişme 2007 yılında yaşanmıştır. Hırvat fizikçi ve elektrik mühendisi Marin Saljacic'in liderliğindeki Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'nde (MIT) çalışan uzmanlardan oluşan bilim takımı, 2 metre uzaklıktan komuta ederek 60 vat gücündeki bir ampulü yakmayı başarır.

Tesla'nın günümüzden neredeyse yüz küsur yıl önce yaptığı çalışmaları yeterli desteği görseydi kablosuz ve sınırsız elektrik kullanımı belki de dünyanın geneline yayılmış olacaktı. Dehanın zihninin içinde yarım kalan fikirlerine dair hiçbir kaynakta net bilgiler olmasa da günümüz şartlarında kablosuz elektrik iletiminin halen hayata geçirilememesindeki iki önemli faktörün ne olduğunu biliyoruz. İlki enerjinin iletimi sırasında ortamda bulunan canlılara zarar verme olasılığının yüksek olması, ikincisi ise iletimdeki ortam koşulları sebebiyle veriminin çok çok düşük olmasıdır. Bu faktörler aradan geçen onlarca yılda yapılan tüm çalışmalara rağmen kabul edilebilir seviyelere indirgenememiştir. Tesla'nın prensipleriyle insanlık hizmetine sunulan sayısız icat mevcut olsa da, tamamlayamadığı çalışmalarına dair gizem halen çözülememiştir. Yakalayamadığımız enerjiyle ilgili sadece biraz daha zamana ihtiyacımız olduğunu söyleyen Tesla ise sözlerine şöyle devam etmiştir: "Bizden önceki birçok jenerasyonda makinelerimiz dünyada herhangi bir yerde elde edilen enerji

ile çalıştırıldı. Bu yeni bir şey değil. Gücünü topraktan alan etkileyici Antheus mitosunda, büyük matematikçilerinizin spekülasyonlarına rastladığımız bir şey var. Enerji uzayın her yerinde. Bu enerji statik mi, kinetik mi? Eğer statik ise umutlarımız boşuna; eğer kinetik ise –ki böyle olduğunu biliyoruz– insanlık için makineleri bu doğanın döngüsüne bağlamak sadece bir zaman meselesidir."

20 "The Secret of Nikola Tesla", Belgesel

"Birey önemsizdir,
ırklar ve milletler gelip geçer.
Sadece insanlık sabittir."
– Nikola Tesla

-XIII-

"Evrenin sırlarını bulmak istiyorsanız enerji, frekans ve titreşim cinsinden düşünmelisiniz."

– Nikola Tesla

"Hatırlayabildiğim en küçük yaşlarımda, en yakın arkadaşım ağabeyimdi" der Tesla ve beş yaşına geldiğinde en yakın arkadaşını kaybetmenin üzüntüsünü yaşayamadan, kayıpla ilgili ailesi tarafından suçlanmaya başlar. Derin travmasının etkisi ve hayatı boyunca yakasını bırakmayan ve onu diğer insanlardan farklı kılan psikolojik rahatsızlıkları yüzünden, arkadaş edinme konusunda da zorluklar çekecektir. Anlaşılmadığı için dışlandığı yıllarda yalnızlığı kabullenen Tesla, insanlara dair duyduğu güvensizliği ilk olarak mikroplara olan takıntısıyla dışa vurmaya başlar. Yeni biriyle tanışırken tokalaşamaz, kendisine dokunulmasından hoşlanmaz, başkasının dokunduğu nesnelerle temastan kaçınır ancak aynı hassasiyeti hayvanlara karşı göstermez. İyi bir hayvan sever olan Tesla, parklarda dolaşarak sokak kedilerini besler, özellikle güvercinlere karşı hayranlık duyar hatta parkta beslediği güvercinlere zaman zaman dudaklarından yem vermekten de çekinmezdi.

Bir diğer takıntısı da insanların manyetik alanlarından uzak durma isteğiydi. Özellikle ikili sohbetlerde, karşısındaki kişiyle arasına en az bir buçuk metre mesafe koyar ve bu şekilde yayılan enerji sebebiyle oluşan başkasına ait manyetik alanın dışında kaldığına inanırdı. Mikrop hassasiyeti ve manyetik alan takıntısıyla insanlara dair kendini koruduğuna inanan Tesla, belki de çocukluk yaşlarında tanıştığı derin keder duygusu ve anlaşılmama hissiyle kendi güvenli alanını fazla genişletmiş ve zaman zaman kendisiyle bile savaşan aşırı korumacı biri haline gelmiştir. Bu durumun en çok kendisini yorduğunu da sıkça ifade eder.

Ancak yaşadığı tüm zorluklara rağmen, kimseyi incitmeyen, kendisinden çok karşısındakine önem veren ve neredeyse tüm çalışmalarını insanlığın üzerindeki yükü azaltmak için yapan bir dehadır Tesla. Onun asıl amacı zengin-fakir ayrımını yok etmek ve dünyadaki enerji kaynaklarını tüm insanların hiçbir ücret ödemeden kullanmasını sağlayabilmektir. Diğer taraftan asosyal bir insan olsa da, hayatı boyunca kurabildiği birkaç dostluğu ölene kadar sürdürmeyi başarabilmiş, ihanet duygusundan uzak biridir.

Manhattan Sosyal Kulübü'ne sıkça gittiği zamanların birinde asıl adı Samuel Langhorne Clemens olan dünyaca ünlü yazar Mark Twain ile tanışır. *Tom Sawyer* ve *Huckleberry Finn* gibi çocuk kahramanlarıyla yaşadığı dönemde bile kendisine geniş bir okur kitlesi edinmiş olan Mark Twain için şöyle diyecektir Tesla: "Aslında onunla ilk tanışmam bu değildi. Tam 25 yıl önce ortaokul yıllarımda peşimi hiç bırakmayan psikolojik rahatsızlıklarım yine beni hayattan soğutmuşken, okuduğum Mark Twain kitaplarıyla hayata dönmeyi başarabilmiştim." Tesla'nın çocukluğunda Hırvatistan bölgesine Mark Twain kitaplarının hiçbir şekilde ulaşamayacağını belirten araştırmacılara rağmen, Tesla'nın usta yazara olan hayranlığı samimi bir dostluğa dönüşecektir. Sıkça kahkaha atan, eğlenceli ve ağzından purosunu düşürmeyen Mark Twain'in aksine, soğuk biridir Tesla. Dışardan bakıldığında neredeyse hiçbir ortak noktaları yokmuş gibi görünse de, çocukluk travmalarından tutunurlar birbirlerine. Tesla ağabeyini, Twain ise kardeşini kaybetmiştir. İkisinin de parapsikolojiye merakı vardır. Gençlik yıllarında binecekleri bir trenin kaza yapacağını hissederek insanları koruyan Tesla gibi, Twain de rüyasında kardeşinin çalıştığı geminin kaza yaptığını gördükten sonra ertesi gün rüyasının gerçek olduğunu öğrenir. Tesla kelimelere, Twain ise elektriğe hayrandır. Tesla'nın laboratuvarında şahit olduğu alternatif

akım polifaz sistemiyle ilgili, tarihe şu notu düşer usta yazar: "Tesla isminde bir beyefendi tarafından patenti yakın zamanda alınmış ve Westinghouse Şirketi'ne satılmış, dünyanın elektrik piyasasında devrime yol açacak bir elektrik aletinin çizimlerini ve açıklamasını daha yeni inceledim. Bu patent, telefonunkinden sonra alınmış en değerli patenttir."

1910 yılında Mark Twain'in hayatını kaybetmesiyle derinden sarsılır Tesla. Ancak dostuna dair duyduğu üzüntü yalnızca birkaç gün sürer. Bu durum etrafındaki insanlar tarafından garip karşılansa da, üzüntüsünün kısa sürmesinin sebebi yıllar sonra anlaşılacaktır.

Tarih 1943 yılını gösterdiğinde yani dostunun ölümünün üzerinden tam 33 yıl geçmişken, kapısının önünden geçen postacıya bir zarf verir Tesla. Zarf özel mühürlüdür ve yerine ulaşması çok önemlidir. Zarfın üzerinde şöyle yazar: "Bay Samuel Clemens, Güney Beşinci Cadde 35, New York City." Aynı postacı birkaç gün sonra Tesla'nın kapısını çaldığında, belirttiği adreste Clemens soyadlı kimsenin yaşamadığını söyler. Tesla ısrarcıdır ve zarfa Mark Twain adını da not düştükten sonra postacıyı yeniden aynı adrese gönderir. Ancak postacı yine olumsuz bir yanıtla dönecektir. İkinci kez yıkılır Tesla ve yakın dostunun ölümüyle bir kez daha yüzleşmek zorunda kalır. Zarfı postacıdan teslim alırken de şu cümleleri kurar: "Daha dün gece, burada odamdaydı. Şu sandalyeye oturdu ve bir saat kadar benimle konuştu. Ekonomik zorluklarının olduğundan ve yardımıma ihtiyaç duyduğundan söz etti." Zarfın içinden, otuz üç yıl önce ölen dostu için gönderdiği bir miktar para da çıkacaktır.

Hayatı boyunca hiç evlenmemiş hatta yakınlık kurduğu tek bir kadın bile olmamıştır. Bu durum tutuculuğuyla bilinen Victoria dönemi Amerika'sında hoş karşılanmaz hatta zaman zaman hakkında eşcinsel olduğuyla ilgili dedikoduların yayılmasına sebep olur ancak tüm bu dedikoduları önemsemez Tesla. Gerçek aşkının elektrik olduğundan

bahseder ve ekler: "İnsan kalbini, bir mucidin kendi beyninin yarattığı bir ürünün başarıya ulaştığını görmesinden daha fazla heyecanlandıran bir şey olduğunu düşünmüyorum. Bu tür duygular insana yemeyi, uyumayı, arkadaşları, aşkı, her şeyi unutturuyor."

Oysa yaşadığı dönemde ortaya koyduğu diğer tüm fikirlerinde olduğu gibi bu konuda da anlaşılmayacaktır. Belki de kendine kurduğu güvenli alanda aşkın yaşatacağı hayal kırıklığına da yer yoktur. Bunu da şöyle özetler: "Sıradan bir insan aşkı ilişkilerle değerlendirebilir ve birçok kez farklı kişilere âşık olabilir ancak mucitler için durum farklıdır. Bizim dünyamızda tek bir şeye defalarca âşık olunur. Üstelik hayal kırıklığıyla sonuçlanmaz. Bitti dediğiniz yerde siz pes etseniz de âşık olduğunuz taraf yeniden hayata tutunacaktır. Yeniden ve yeniden..." Ve ekler: "Ressamlar, yazarlar ve müzisyenler evlenmeli, evet ama mucitler evlenmemeli. Sanatçılar birlikte oldukları kişilerden ilham alabilir ve en güzel eserlerini aşkları sayesinde verebilir; oysa mucidin tabiatı öyle güçlü, vahşi ve arzuludur ki bir insana kendini adadığında bilime verecek pek bir şeyi kalmaz. Sanmıyorum ki çok sayıda büyük icadını sayabileceğimiz ve eşini mutlu edebilmiş bir mucit olsun."

"Anti-sosyal davranışlar
konformistlerle dolu
bir dünyada
zekânın göstergesidir."
– Nikola Tesla

-XIV-

"Elektriğin tam olarak ne olduğunu anladığımız gün çok büyük, hatta insanlık tarihinde görülmüş en önemli olaya tanıklık edeceğiz."

– Nikola Tesla

Gelmiş geçmiş en büyük dehalardan biri olmasına rağmen paraya ve paranın sağladıklarına inanmayan Tesla, belki de bu özelliği yüzünden icatlarını pazarlama konusunda neredeyse hiçbir zaman yeterli başarıyı gösteremez. Aklındaki fikirlerin yaşadığı dönemde diyalog kurduğu insanlar tarafından kolayca anlaşılmaması yüzünden defalarca hüsrana uğrar ancak kendisinin de söylediği gibi içinde beslediği susmayan ses sayesinde yeniden hayata tutunmayı başarabilir.

Kendi tanımıyla, evrendeki gizemi çözmeye çalışan sıradan bir kâşiftir ve ona göre her şey enerjiden ibarettir. Hayatı boyunca peşini bırakmayan psikolojik rahatsızlıkları, çocukluğuna ait travmaları, takıntıları, maruz kaldığı haksızlıklar ve dehası sayesinde sanayi devleriyle yaşadığı sıkıntılara rağmen kimseyle savaşa girmemiş ve kendi yolundan ilerleyerek yalnızca insanlık için çalışmaya devam etmiştir. Yaşadığı dönemde yeterince anlaşılamasa da günümüze kadar geçen sürede pek çok keşfin onun sağladığı temelin üzerinde inşa edilmesi, Nikola Tesla'nın neredeyse yüz yıl sonrasında yeniden hayat bulmasını sağlamıştır. Halen yaşamına, çalışmalarına ve söylentilere göre öldükten sonra Amerikan hükümeti tarafından el konulan notlarına dair büyük bir sır olsa da, hayat felsefesini örnekleyen en iyi temsillerden biri Sırp yazar ve şair Stevan Pešić tarafından yazılan bir tiyatro oyununda yer almaktadır. Yazar Pešić, Tesla'nın Colorado Springs notlarından etkilenerek gazeteci John Smith ile yaptığı bir röportajı, dehanın hayatıyla bire bir uyarlamaya çalışarak sahneye aktarmış ve *Meleklerin*

Konakladığı Yer adlı oyun uzun yıllar boyunca Belgrad Ulusal Tiyatrosu'nda sergilenmiştir. Tesla'nın cümleleriyle şekillendirilen oyunun en can alıcı başlıkları ve dehanın hayat felsefesine derin bir bakış açısı kazandıran kısmı ise şöyledir:

Gazeteci: Fütüristler, 20. yüzyılın sizin başınızın üstünde doğduğunu söylüyorlar. Manyetik alanı kutsuyor, indüksiyon motoruna ilahiler söylüyorlar. Sizin buluşunuz olan alternatif akım, bugün fizik ve kimyayı dünyanın yarısına hâkim kılabilir. Endüstri sizi en büyük hayırsever ilan etmek üzere... Tesla laboratuvarında ilk defa atomu kırabildiniz. Deprem titreşimlerine sebep olabilen bir cihaz yaptınız. Siyah kozmik ışınları keşfettiniz. Beş elementin sırrını araştıran Empedokles gibi, varlığın sırlarına vâkıf oldunuz. Birçok kişi için ilahi bir figür gibisiniz.

Tesla: Evet, bu anlattıklarınızın bazıları en önemli buluşlarımdan birkaçı. Ancak ben yenilmiş bir adamım. Yapabileceğim en büyük şeyleri yapamadım.

Gazeteci: Bunlar nelerdir Bay Tesla?

Tesla: Tüm dünyayı aydınlatmak istedim. Dünya'nın Güneş gibi parlaması için yeterli miktarda enerji mevcut. İstediğimi yapmama izin verselerdi, tıpkı Satürn'ün etrafındaki halka gibi Dünya'nın da ekvator kısmında ışıktan bir halka olacaktı. İnsanoğlu buna hazır değil. Colorado Springs'te yaptığım çalışmada dünyayı elektriğe batırdım. Ayrıca insanlara pozitif zihinsel enerji sunabiliriz. Bach ve Mozart gibi büyük müzisyenler veya büyük şairler geldi geçti. Dünya'nın iç kısmında barışın, neşenin ve sevginin enerjisi var. Dünya tarafından büyütülmüş bir çiçek aldığımda veya topraktan çıkan yiyeceklerde, orayı bir kişinin vatanı yapan her şey vardır. Yıllarımı, bu enerjinin insanları nasıl etkilediğini araştırmakla geçirdim. Gülün güzelliği ve kokusu ilaç olarak ve güneş ışınları yiyecek olarak kullanılabilir. Yaşam sonsuz sayıda biçime sahiptir ve bilim insanının amacı bunları her maddede bulmaktır. Burada üç esas nokta var. Benim

yaptığım sadece araştırmak. Bunları bulamayacağımı biliyorum ancak yine de araştırmaktan vazgeçmeyeceğim.

Gazeteci: Her gün evinizin penceresine kuşların geldiği söyleniyor.

Tesla: İnsan kuşlara karşı duygusal olmalı. Onlar gerçeğin habercisidirler.

Gazeteci: Smiljan'daki o günlerden beri uçmayı bırakmadınız.

Tesla: Çocukken çatıdan uçmak istedim ve düştüm. Hesaplamaları yanlış yapmışım. Unutma, gençlik yaşamdaki en önemli kanattır!

Gazeteci: Hiç evlendiniz mi?

Tesla: Hayır.

Gazeteci: Rölativite teorisine saldırdığınız için hayranlarınız şikâyet ediyor. Eğer enerji her yerde ise nerede bu göremediklerimiz?

Tesla: İlkönce enerji, sonra madde oluşuyor. Evren ışık olarak bildiğimiz özgün ve ebedi enerjiden doğdu. Madde sonsuz ışık formlarının bir tezahürüdür. Evrenin dört temel yasası var. Birincisi, matematiksel bir ölçünün olması. İkincisi karanlığın içinde yayılıyor olması. Üçüncüsü ışığın bir ışınsal maddeye dönüşmesi. Dördüncüsü başının ve sonunun olmaması. Yaratılış sonsuzdur.

Gazeteci: Ancak bu teoriye karşı ders vermiyorsunuz, neden?

Tesla: Unutmayın, sonsuzluğu anlayamamamızın nedeni evrenin kavisli yapıda olması değil, insan zihnidir. Ben ışığın bir parçasıyım. Evren tıpkı bir senfoni gibi, düzenli ve harmonik. Einstein bu sesi duysaydı rölativite teorisini yaratmazdı. O, sadece kaosun habercisi.

Gazeteci: Gençliğinizde sık sık hasta olduğunuz söyleniyor, bu doğru mu?

Tesla: Evet sık sık yaşam gücümün düştüğü doğru. Bazen insanın acı çekmesi gerekebilir. Küçükken koleraya yakalanmıştım. Babam teknoloji üzerinde çalışmalar yapmama izin verince geçti. Bir kişinin zihin gücünü asla küçümsemeyin.

Gazeteci: Bay Tesla, bu bir oyun mu? Bana zihin gücünden bahsediyorsunuz...

Tesla: Evet bir oyun, ben oynadım ve elektrikle çözdüm. Unutma, Nikola Tesla yıldırım hakkındaki gerçekleri keşfeden ilk kişi.

Gazeteci: Kuşkusuz okuyucularımız mizahı seviyor, yalnız bilim ile bazı kişisel görüşlerinizi karıştırıyor gibisiniz.

Tesla: Bay Smith, insanlar fazla ciddiler. Bir Çin atasözü der ki: "Fazla ciddiyet yaşamı kısaltır."

Gazeteci: Felsefenizi duyduklarında buna bayılacaklar.

Tesla: Hayat bir ritimdir. Her şey birbiri ile derin ve mükemmel bir ilişki içindedir. İnsan, güneş, yıldızlar... Bilgi, içinde yaşadığımız evrenin bize sunduğu bir şeydir.

Gazeteci: Bir Budist rahibin veya Taocu birinin sözleri gibi söylediğiniz şeyler.

Tesla: Evet! Bu gibi öğretilerin içinde evrenin bazı sırları gizli. Hakikat daima insanoğlunu büyülemiştir.

Gazeteci: Peki sizin için elektrik neyi ifade ediyor?

Tesla: Her şey elektriktir. İlkönce ışık, evreni temsil eden sonsuz biçim! Siyah ise ışığın gerçek yüzü. Tabii ki biz bunu göremiyoruz.

Gazeteci: Bay Tesla, elektriği fazla abartmıyor musunuz?

Tesla: Ben elektriğim, isterseniz elektriğin insan kılığına bürünmüş şekliyim diyebilirim. Siz de öylesiniz, henüz fark etmemişsiniz.

Gazeteci: Peki bir milyon volt elektriği geçirebilir misiniz?

Tesla: İnsan bedeni büyük miktarda enerjiden meydana gelmiştir. Beynimiz baştan sona elektrikle çalışıyor. Günün

birinde bunun gerçekleştiğini göreceğiz.

Gazeteci: Otel yönetimi yaşadığınız bu otel odasında, özellikle hava şimşekliyken biriyle konuştuğunuzu söylüyorlar doğru mu?

Tesla: Evet, şimşekler ve yıldırımlarla konuşuyorum.

Gazeteci: Nasıl yani?

Tesla: Çoğunlukla anadilimde konuşurum.

Gazeteci: Okuyucularımız bu sözlerinizi duyunca çok şaşıracaklar.

Tesla: Şimşek ve yıldırımlar doğanın en güçlü ve parlak güçleri. O kadar şiirseller ki.

Gazeteci: Peki madde nedir?

Tesla: Bak, nasıl da gözlerin parladı. Benim bilmek istediğim şey yıldızlar söndüklerinde ne olduğu. Bir yıldız söndükten sonra oluşan şey ne? İşte o zaman maddeyi ve evrenin sırlarını anlamaya başlayabileceğiz.

Gazeteci: Bu anlattıklarınız yazılarınızda "kozmik acı" diye sıklıkla bahsettiğinizin tam tersi değil mi?

Tesla: Hayır, çünkü biz hâlâ Dünya'da yaşıyoruz. Birçok insanın farkında olmadığı bir hastalığı var. Bu nedenle birçok başka hastalık, acı, kötülük, sefalet ve savaşlar var. Bu hastalık tamamen tedavi edilebilir gibi değil, ancak farkında olmak yaşadığımız kötülükleri kontrol altına alabilmemizi sağlar. Yakın hissettiğim insanların acılarını bazen bedenimde hissediyorum. Bunun temel nedeni vücutlarımızın benzer maddeden yapılmış olması ve ruhlarımızın birbiri ile ilişkili olması. Bir yıldızın yok olmasının görüntüsü, bizi hayal edebileceğimizden daha çok etkiliyor. Dünyadaki yaratıklar arasındaki ilişkiler farkında olduğumuzdan bile fazla. Daha iyi bir gelecek için öğrenmemiz gereken daha çok şey var.[21]

21 Kaynak: http://www.intergalacticvault.com-Çeviri
Kaynak: www.webtekno.com

"İçgüdü
bilgiyi aşan
bir şeydir."
– Nikola Tesla

-XV-

"Evrenin ortasındaki dişlilerden başka bir şey değiliz. Ve şu kaçınılmaz bir sonuçtur ki, kendi zamanının ötesinde yol alan bir kişi, anlaşılamayacak ve hayal kırıklığına uğrayacak, acı çekecektir. Ancak gelecek nesillerin daha yüksek takdiri ile memnun olabilecektir."

– Nikola Tesla

Defalarca sıfırı tüketip başladığı noktanın bile daha gerisinde bir yerde bulmuştu kendini. İmkânsız kelimesine meydan okumuş, kırgınlıklarını çabucak unutmuş ve bilime dair duyduğu aşkın kulaklarına fısıldadıkları sayesinde icatlarına ara vermeden devam etmişti. Cebinde sadece dört sent ile çaylak bir mühendis olarak geldiği Amerika'da dönemin sanayi devleriyle ters düşmüş, siyasetçilerle baş etmiş, prensiplerine aykırı olan her durumu elinin tersiyle itmişti.

Ancak ödenek sağlayabildiği yatırımcılarla bozulan ortaklık anlaşmaları, üst üste yanan laboratuvarı ve çocukluğundan itibaren peşini bırakmayan psikolojik rahatsızlıkları yüzünden bedbaht bir dâhiye dönüşmüştü Tesla. Hayatının son yıllarında güvercinlere olan takıntısı artmış, annesine duyduğu özlem baş edemeyeceği boyutlara ulaşmış ve ciddi anlamda maddi sorunlar yaşamaya başlamıştı. Seksen küsur yaşlarındayken bile aklında filizlenen yeni icatları tamamlayıp yatırımcılara fikirlerini açıklamaya devam etmiş ancak delirdiğini düşünen insanlar tarafından bir türlü ciddiye alınmamıştı.

Yüksek zekâsına eşlik eden güçlü sezgileri sayesinde annesinin ölümünü önceden hissetmiş ve yaşadığı kayıp yüzünden bir daha asla eski Tesla olamamıştı:

"Eğer annem öldüğünde ben onun yanında olamasaydım bana mutlaka bir işaret gönderirdi diye

düşündüm... Londra'da yeni dostum Sir William Crookes ile birlikte bir arkadaş grubunda spiritüalizm üzerine tartışırken de bu düşüncelerin etkisi altındaydım. İleriyi görebilmenin son derece mümkün olduğunu düşünüyordum çünkü annem bu dehaya ve özellikle de üstün sezgi gücüne sahip bir kadındı."

Not defterine bu satırları yazdığı günün gecesinde ise halüsinasyonları artmış ve kaldığı otel odasının camına yansıyan melek figürleri görmeye başlamıştı. Devamını şöyle anlatacaktı Nikola Tesla:

"Meleklerden bir tanesi bana sevgi dolu gözlerle bakıyor ve yavaş yavaş annemin görünümünü almaya başlıyordu. Bu görüntü yavaşça odanın içinde kaydı gitti ve kayboldu. Tam o anda anlatılamayacak kadar hoş ve birçok sesin oluşturduğu bir şarkı ile uyandım. Tam bu anda artık emindim, bunu herhangi bir sözcükle açıklamak imkânsız ama annemin öldüğü bana malum olmuştu. Ve bu doğruydu."[22]

Artık yüzleşmek ve iyileşmek mümkün değildi. Çocukluğunda yaşadığı travmaları ve ağabeyinin ölümüyle birlikte kaybettiği anne figürüne duyduğu özlem, ondan beklediği koşulsuz sevgi ve iyileşmesine vesile olacak anne şefkati de uçup gitmişti sanki. Yıllar boyunca annesine hiç göndermeyeceği mektupları yazarken bir nebze de olsa içindeki bastırılmış olan tarafla mücadele edebildiğini anlatacaktı Tesla ancak annesinin artık bir yerlerde nefes almadığını bilmek psikolojik rahatsızlıklarını geri dönülemez şekilde geri getirecekti.

Güvercinlere olan tutkusunu ve Tesla'nın yaşadığı nevrozları, çocukluğunda annesi ile kurumadığı ilişkiye bağlayan Dr. Jule Eisendbud ise *Amerika Psişik Araştırmalar Dergisi*'ndeki yazısında şu yorumu yapacaktı:

"Kuş figürü eski çağlardan beri anneyi ve onun besleyici memesini simgeler. Nikola Tesla'nın güncelerine

bakıldığında kuşlardan bahsederken, onları istediği zaman istediği yere çağırabildiği ve sınırsız iletişim kurabildiği görülür. Bu fantezinin anlamı ancak biyografik veriler ayrıntılı şekilde incelendiğinde ortaya çıkabilir. Görülüyor ki Tesla'nın hayatında baskın figür olan annenin 'kaybolması' sonucunda bilinçsiz bir ihtiyaç ve kontrol edilme gereksinimi bu fantezi ile ilişkilendirilebilir. Bu kanıyı hayatı boyunca sergilediği tuhaf alışkanlıkları, özellikle de insanlarla ve nesnelerle olan sıra dışı ilişkileri de güçlendirmektedir. Bilinçaltında tüm hayatını, evrene egemen olan mitolojik bir sembolü zapt etmeye adaması dahi tek başına bu görüşün geçerliliğini açıklayabilmektedir. Ve tüm hayatı boyunca annesinin ölümüne, tam anlamıyla kaybolmasına dair tamamlanmış önseziler hissedecekti. Bu tip çelişkilere Tesla gibi takıntılı nevrotiklerde sık sık rastlanır, tüm ilişkilerine ve tavırlarına anne simgeleri ve anneyi temsil eden semboller hâkimdir. Diğer taraftan milyonlarca dolarını büyük ve çoğu zaman da garip bir cömertlikle savuruyordu ve sonuçta da iflası kaçınılmaz oluyordu. Ancak, açıkça görülüyor ki var olmak için kaderine veya başka insanlara ihtiyacı olmadığına dair ferahlatıcı bir inancın etkisi altındaydı ve parayı da hayatın mekanik ve sıkıcı işleyişinin küçük ve önemsiz bir parçası olarak görüyordu, ne zaman istese arzu ettiği kadar kazanabilirdi... Tesla'nın anne kontrolü ile ilgili olarak oynadığı bu sonu gelmeyen oyunun en acayip bölümü ise yemek üzerine idi. Ve ne olursa olsun en sonunda annesini temsil eden sembol galip gelecekti. Hayatının sonlarına doğru alacağı tek besin ılık süt olacaktı. En sonunda güvercinin gözlerinden kör edici bir ışık yayılacaktı. Memeden gelen sütü temsil eden bir simge..."[23]

Kimi teorisyenlere göre Tesla'nın hayatı boyunca mustarip olduğu psikolojik rahatsızlıklarının temeli çocukluğunda

atılmış ve çocukluğunda başlayan travmaları bir ömür boyu benliğinde taşımaya devam etmiştir. Ancak onun hayatıyla ilgili dikkat çeken detaylar sadece psikolojik rahatsızlıkları değil, aldığı patentler ve çığır açan icatlarıyla inanılmaz bir yükselişe geçtiği dönemin hemen ardından adının neredeyse tamamen unutulmasıdır.

Nikola Tesla gibi döneminin çok ilerisinde bir vizyona sahip, günümüz teknolojisinin temellerini atabilen bir dehanın bu denli kısa sürede çöküşe geçmesi son derece gariptir. Ölümüyle birlikte, radyo, floresan, radar, MR, alternatif akım motorları, lazer ve robot teknolojileri, deprem makinesi gibi çalışmalarının yanı sıra aydınlanmamış soruları da beraberinde götürecektir. Karanlıkta kalan soruları şu başlıklar altında toplamak mümkün: Dünya çapında enerji nakledilebileceği fikrini bilimsel bir temelden mi almıştı? Bahsettiği sınırsız enerji kaynağını hayata geçirip, gerçekten de dünya üzerinde enerji yüzünden çıkan savaşların tümünü yok edebilir miydi? Mars'la iletişime geçmek istemesinin asıl sebebi neydi? Ve ölümünün hemen ardından kaldığı otel odasında kaybolan bilimsel notları ve hassas belgelerine kim el koymuştu?

Şüphesiz Nikola Tesla'nın ölümsüz fikirleriyle şekillenen teknoloji, günümüz dünyasını daha yaşanır bir yer haline getirmiştir. Ancak hayatı boyunca maddi kavramlarla ilgilenmeyen, bildiği her şeyi insanlık adına bağışlayan ve asla bir tüccar gibi davranmayan taraflarıyla da bir bilimadamından daha fazlasına tekabül etmektedir.

8 Ocak 1943'te kaldığı otel odasında cansız bedeni bulunur. Ölüm raporuna işlenen notlarda, 86 yaşındaki dehanın kalbinde meydana gelen kan pıhtılaşması sebebiyle öldüğü belirtilecektir. Pek çok bilinmezi de beraberinde götüren Nikola Tesla'nın bedeni Ferncliffe Mezarlığı'nda yakıldıktan sonra külleri doğduğu köyde, bir zamanlar

çocukluğunun geçtiği evlerinin bahçesine savrulur, tıpkı annesinin küllerine yapıldığı gibi...

22 *Anlaşılamamış Dâhi*, Margaret Cheney, Aykırı Biyografi

23 *Anlaşılamamış Dâhi*, Margaret Cheney, Aykırı Biyografi

Kaynakça

The Secret Of Nikola Tesla, Belgesel

Anlaşılamamış Dâhi, Margaret Cheney, Aykırı Biyografi

Maskelerle Çevrili Bir Hayat, Vladimir Pistalo, Zeplin

Sihirbaz: Nikola Tesla'nın Hayatı ve Zamanları, Marc Seifer

Meleklerin Konakladığı Yer, Stevan Pešić

http://www.intergalacticvault.com

www.webtekno.com

Kaynakça

The Secret Of Nikola Tesla, Belgesel

Anlaşılamamış Dâhi, Margaret Cheney, Aykırı Biyografi

Maskelerle Çevrili Bir Hayat, Vladimir Pistalo, Zeplin

Sihirbaz: Nikola Tesla'nın Hayatı ve Zamanları, Marc Seifer

Meleklerin Konakladığı Yer, Stevan Pešić

http://www.intergalacticvault.com

www.webtekno.com